

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Robert M. Gates novi direktor CIA — William Casey odstopil zaradi bolezni

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je predsednik Reagan imenoval 43 let starega Roberta M. Gatesa za novega direktorja CIA. Dosedanji direktor William Casey je odstopil zaradi bolezni. 73-letni Casey se nahaja zadnjih 7 tednov v bolnišnici po operaciji za odstranitev rakastega tumorja na možganih, zdravniki pa menijo, da njegovo zdravstveno stanje ne bi omogočilo vrnitve v aktivno službo. Gates je doktoriral iz sovjetskih študij na univerzi Georgetown in je skozi zaposlen ali pri CIA ali v Nacionalnem varnostnem svetu v Beli hiši. Gates je smatran za zelo sposobnega strokovnjaka in ima precej dobre odnose z vplivnimi kongresniki, tako ni dvoma, da bo zvezni senat potrdil njegovo imenovanje. Od aprila lani je Gates Caseyjev namestnik, tako se bodo kongresniki zanimali, kaj ve o iranski-contra zadevi. Pred svojo boleznijo, Casey ni veliko povedal o vlogi CIA v zadevi in so nastali dvomi o resničnosti tega, kar je bil povedal oz. trdil.

Filipinci odobrili osnutek nove demokratične ustave z veliko večino — Aquinova potrjena kot predsednica do leta 1992

MANILA, Fi. — Včeraj je bil na Filipinih poseben referendum, na katerem so volivci glasovali za ali proti o osnutku nove, demokratične ustave. Po prvih poročilih je jasno, da je do 80 odstotkov vseh volivcev glasovalo za novo ustavo in da je bila udeležba na referendumu od 80 do 90 odstotkov vseh upravičenih volivcev. Izid referenduma smatrajo opazovalci političnih razmer na Filipinih za veliko zmago za predsednico Corazon Aquino. Kot kaže, je glasovanje poteklo brez posebnih motenj s strani desničarjev in levičarjev, ki so ustavnemu osnutku nasprotovali.

Desničarji so bili kritični predvsem zaradi člena v ustavi, ki je dal Aquinovi pravico ostati predsednica do 30. junija 1992. S tem je Aquinova izrabila glasovanje o novi ustavi za ponovno izvolitev, trdijo. Radi tega je na primer obrambni minister Juan Ponce Enrile, ki sam ima predsedniške ambicije, pozival svoje privrženice, naj glasujejo proti. Danes je pa priznal, da je volilni boj izgubil in da je bila nova ustava na referendumu potrjena. Levičarji so kritizirali novo ustavo, ker da ne predstavlja nobene temeljne spremembe družbene ureditve, ampak potrjuje in uzakoni izkoriščevalni kapitalistični sistem. Vendar so tudi komunisti in drugi levičarski elementi doživeli z včerajšnjim glasovanjem poraz.

Z odobritvijo nove ustave seveda niso odpravljene vse ogromne težave, s katerimi se Aquinova vlada soočuje. Aquinovi nasprotniki tako z leve kot desne obljublajo nadaljevanje boja za oblast. Znano je, da vplivni elementi v vojski Aquinovi niso naklonjeni. Še posebej so ogorčeni nad njenim poskusom izoblikovati nekakšno spravo z oboreženimi komunističnimi gverilci. Kot kaže, ta poskus radi trdovratnosti samih komunistov ne bo uspel in da bo Aquinova prisiljena podpirati vojaške ukrepe zopet komunistične gverilce. Komunisti so že opustili pogajanja za tako spravo, čeprav je še v veljavi premirje med njimi in vladnimi silami.

Reaganova administracija, ki podpira Aquinovo vlado, je močno računala na pozitiven izid referenduma.

Terry Waite res postal talec — Nove grožnje od ugrabiteljev — Iranci še držijo ameriškega novinarja Geralda Seiba

BEJRUT, Libanon — Nobenega dvoma ni več, da je postal posredovalec anglikanske cerkve Terry Waite talec v rokah muslimanskih skrajnežev. Waite je prišel v Bejrut, da bi posredoval pri izpustitvi vsaj dveh od zajetih ameriških talcev. Kot pa kaže, so tisti, s katerimi se je Waite pogajal, tudi njega ugrabili. Po nekaierih poročilih, ki prihajajo iz Bejruta, skušajo intervenirati v prid Waitea med drugimi Sirijci in Iranci ter nekateri vplivni muslimanski politiki v Libanonu, doslej brez vsakega uspeha.

Teroristi, ki so pred tedni ugrabili tri ameriške profesorje neke bejrutske univerze ter indijskega profesorja, ki je nekaj let živel v ZDA, grozijo, da bodo svoje talce ubili, ako bodo ZDA vojaško napadle Libanon. V Bejrutu so mnogi prepričani namreč, da ZDA pripravljajo letalski napad na muslimanske objekte. Pentagon je že potrdil, da se nahaja močna ameriška mornariška enota v vzhodnem delu Srednjega morja, mnogi analitiki tako v Washingtonu kot zahodni Evropi pa dvomijo, da bi ZDA izvedle napad, podoben tistemu zoper Libijo lani.

Veliko nejasnosti je še v zvezi z iransko aretacijo novinarja *Wall Street Journala* Geralda Gelba, ki je prišel v Iran skupaj z drugimi ameriški novinarji na izrecno povabilo iranske vlade. Iranci sami še niso pojasnili, zakaj je bil Gelb zadržan, vendar so nekateri opazovalci iranskih razmer mnenja, da gre pri Irancih za navadno pomoto, drugi pa menijo, da so z Gelbovo aretacijo trdoročki v iranskem režimu želeli preprečiti obnovitev stikov med ZDA in Iranom. Spet drugi pravijo, da gre za notranje politične trenje v iranskem vrhu, ker nekateri želijo škodovati ugledu in vplivu vodje parlamenta Alija Rafsandžanija, ki utegne biti naslednik ajatole Homeinija.

Ameriške interese v Iranu zastopa Švica, vendar švicarski veleposlanik ne more nič izvedeti o Gelbu. State Department poziva Irance, naj nemudoma izpustijo Gelba in mu omogočajo izhod iz dežele.

— **Kratke vesti** —

Upper Saddle River, N.J. — Včeraj je tvrdka Yugo America Inc. poročala, da bo osnovna cena za nov model Yugo GVL \$4,290 in za model Yugo GVX \$4,990. Oba modela bosta naprodaj v ZDA v aprilu ali maju. Dalje, Yugo America pričakuje promet gotovine v fiskalnem letu 1987, ki se bo končalo 31. julija, okrog 300 milijonov dolarjev, v fiskalnem letu 1986, torej prvo leto poslovanja, pa je bil promet v znesku 123 milijonov dolarjev. Cena modela Yugo GV bo ostala \$3,990.

Bagdad, Irak — Danes je zadela to mesto raketa, ki so jo izstrelili Iranci. Po iraških poročilih naj bi bilo ubitih in ranjenih več civilistov. Iranci pa poročajo, da je iraško bombardiranje iranskega mesta Mianeh ubilo 68 mladih šolark, ranilo pa 150. Kot kaže, iraška pehotna protiofenziva v okolici Basra je prisilila iranske sile, da so zapustile nekatere položaje, zasedene v nedavni ofenzivi.

Washington, D.C. — Bela hiša je potrdila, da ima predsednik Reagan osebnostne beležke, v katerih opisuje vsebino nekaterih pogovorov, ki se morda tičejo tudi iranske zadeve. Kongresniki bodo zahtevali, da Reagan te beležke izroči preiskovalnim odborom.

Iz Clevelanda in okolice

Vpisovanje —

V dneh 19. in 20. februarja bo vpisovanje otrok za šolski vrt (kindergarten) pri farni šoli sv. Vida. Starši, ki želijo več informacije, lahko pokličejo tel. 881-1689.

Naraščaj v družini —

V nedeljo, 25. januarja, se je rodil v Euclid General bolnišnici sinček Thomas John, ki bo delal družbo sestricama Jessici in Viktoriji. Srečna starša sta Jaka in Natalie Bowser, stari starši pa so Frank in Pepca Kastigar ter Frank in Alice Bowser. Čestitamo!

Novi grobovi

Olga Kormendi

V petek, 30. jan., je po dolgi bolezni umrla 71 let stara Olga Kormendi, rojena Jenc, žena Williama, mati Sandre Regano, 2-krat stara mati, hčerka Mary (r. Jurca) in že pok. Josepha, sestra Stelle Rugle in Josepha, članica društva sv. Ane št. 4 ADZ. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. danes, v torek, v cerkev sv. Križa dop. ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš.

Anna Balash

V četrtek, 29. jan., je v Lake Shore Manor Care negovališču po dolgi bolezni umrla 72 let stara Anna Balash, rojena Okleson, žena Josepha, mačeha Josepha in Leonarda, 6-krat stara mati, sestra Angele Okleson ter že pok. Petra, Edwarda, Josepha, Rudija, Harolda in Olge Vener, hčerka Petra Oklesona in Josephine, r. Skedel (oba že pok.), zaposlena pri Nela Park obratu General Electric Co. 34 let, do svoje upokojitve l. 1974. Pogreb je bil včeraj iz Grdinovega zavoda v cerkev sv. Roberta dop. ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš. Družina priporoča darove v pokojničin spomin American Cancer Society ali Holy Family Home.

James H. Braddock

V nedeljo, 1. feb., je na svojem domu v Clevelandu nenadno umrl 60 let stari James H. Braddock, oče Donalda (Pa.), Michaela, Patricie, Kathleen Galon in Thomasa, očim Johna Tratic in Rosalie Kihorany, 2-krat stari oče, sin Mary (r. Buchar) in že pok. Franka H. Braddocka, brat Anne F. Kapel (Kalif.) in Geraldine Tagliaferri, veteran 2. svetovne vojne, zaposlen pri General Electric Co. 18 let. Pogreb bo v četrtek, 5. feb., iz Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 9. in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo nocoj od 7. do 9. ter jutri, v sredo, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Predavanje in razstava —

To nedeljo popoldne ob 2. uri pop. bo v SND na St. Clair Ave. o Primožu Trubarju in razvoju slovenske literature predaval dr. Jaro Dolar iz Ljubljane, po predavanju pa bodo udeleženci vabljeni v Mural Art Gallery, da si ogledajo razstavo reprodukcij slovenskih literarnih biserov, ki jih lastuje Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. Vstopnine ni.

Okreva na domu —

Na svojem domu v Euclidu okreva Matt Hutar, blagajnik Belokranjskega kluba, ki se je nahajal nekaj časa v Euclid General bolnišnici. Želimo mu hitre in popolne povrnitve zdravja!

Novi naslov —

Ga. Jennie (Louis) Oblak stanuje sedaj v Euclid Manor Nursing Home, 17322 Euclid Ave., Cleveland, OH 44112. Njena tel. številka je 486-2280.

Rojstni dan —

Te dni praznuje svoj 91. rojstni dan ga. Julia Kamber. Čestitajo in ji želijo vse najboljše sin John, snaha Helen ter vnuki in pravnuki. Ga. Kamber je prišla v ZDA, ko je bila stara 15 let. Zelo je znana posebno v slovenski naselbini ob St. Clair Ave. Čestitkam ob rojstnem dnevu se pridružujemo tudi vsi pri A.D.!

Zadušnica —

To nedeljo, 8. feb., ob 8. uri jutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za Emila Mauserja ob 1. obletnici njegove smrti.

Uspele prireditve —

Preteklo soboto je bila v SND na St. Clair Ave. vsakoletna Pristavska noč, ki je, kot slišimo, lepo uspela. Isti večer se je več kot 200 rojakov zbralo v SDD na Waterloo Rd., ko je društvo Modern Crusaders št. 45 ADZ imelo svojo letno večerjo s plesom. Preteklo nedeljo pa je društvo sv. Vida št. 25 imelo letno sv. mašo v cerkvi sv. Vida, nato pa obed v avditoriju sv. Vida. Udeležba tu je bila največja doslej, glavni gost pa je bil gl. predsednik KSKJ Henry Grosel.

Lepo priznanje —

Slišali smo, da je župan George V. Voinovich prosil Augusta B. Pusta, naj prevzame dolžnosti, ki jih je do svoje nedavne upokojitve izvrševal češki rojak Vaclav Hyvnar.

VREME

Spremenljivo oblačno danes z najvišjo temperaturo okoli 36° F. Pretežno oblačno jutri z najvišjo temperaturo okoli 37° F. V četrtek pretežno oblačno z možnostjo dežja ali snega. Najvišja temperatura okoli 37° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor

Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche

AMERICAN HOME SLOVENIAN OF THE YEAR 1987 - PAUL KOSIR

NAROCNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 - year; \$18.00 - 6 mos.; \$15.00 - 3 mos.

Canada:

\$42.00 - year; \$27.00 - 6 mos.; \$17.00 - 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 9 Tuesday, February 3, 1987

Molitve za edinstvo kristjanov

Veliko molimo za edinstvo kristjanov. Naša prošnja je, da bi bili vsi krščeni združeni v pravi veri in medsebojni ljubezni. Kristus je namreč ustanovil eno Cerkev in je pri zadnji večerji prosil za njeno edinstvo, »da bodo vsi eno - da bo svet veroval«.

Ta edinstvo, ki je skupno z ljubeznijo razpoznavni znak Kristusovih učencev in njegove Cerkve, je bila zaradi človeške slabosti deloma narušena, posebno v 5., 11. in 16. stoletju. Vzpostavljane in utrjevanje prave edinstva je velika naloga vseh kristjanov.

Prava edinstvo je tista, ki jo hoče Kristus. Gre predvsem za notranjo edinstvo povezanosti z Bogom in soljudmi. Vendar bi se naj ta edinstvo tudi vidno razodevala »v izpovedovanju ene vere, v skupnem obhajanju svetega bogoslužja, pa tudi v brat-ski složnosti božje družine. To je skrivnost edinstva Cerkve v Kristusu in po Kristusu, po delovanju Svetega Duha, ki povzroča različnost darov. Najgloblji vzor in počelo te skrivnosti je v Trojici oseb enota enega Boga Očeta in Sina v Svetem Duhu«. Edinstvo Cerkve mora zato biti usklajeno s svobodo, zaživeti mora kot edinstvo v mnogoličnosti.

Prizadevanju za popolnejšo edinstvo med kristjani pravimo ekumenizem. Ta beseda je v današnjem pomenu zaživela v začetku 20. stoletja, ko se je med anglikanci in protestanti porodilo gibanje za medsebojno zblizanje in sodelovanje. Polagoma so se temu ekumenskemu gibanju pridružili pravoslavni, po 2. vatikanskem koncilu, ki se je zaključil leta 1965, pa se je razraslo tudi v katoliški Cerkvi.

Koncil je navedel kot potrebne ekumenske dejavnosti in pobude prizadevanje za odpravo krivičnih besed, sodb in dejanj, medsebojni dialog teoloških strokovnjakov, sodelovanje pri vsakovrstnih nalogah za skupni blagor, skupno molitev ter skrb za prenojo.

Slovenci naj bi kot narod, ki živi na meji med Vzhodom in Zahodom, prispevali svoj poseben delež pri ustvarjanju edinstva med kristjani in človeštvom. Ta misel se je polagoma prebujala in utrjevala med številnimi vernimi Slovenci.

Prvi je klic po delu za krščansko edinstvo v novejšem času jasno začutil svetniški škof A.M. Slomšek. Leta 1851 je ustanovil Bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki naj bi predvsem z molitvijo pripravljala versko edinstvo krščanskih slovanskih narodov. Bratovščina se je naglo razširila po Sloveniji in tudi izven nje ter obrodila bogate sadove.

Na mestu Bratovščine je danes Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki deluje tudi na Primorskem in ima v Trstu svoj sedež v kapeli sv. Leopolda Mandiča pri Domju.

Leta 1965 so na koncilsko pobudo slovenski škofje ustanovili Slovenski ekumenski svet, ki odtlej usmerja in usklaja ekumensko dejavnost med nami.

Po slovenskih župnijah je bila zgodaj uvedena januarska molitvena osmina, ki je zlasti po 2. vatikanskem koncilu skrbno pripravljena. Ta osmina se je letos začela v nedeljo 18. januarja in se končala v nedeljo 25. januarja, na spominski dan spreobrnitve sv. Pavla.

Edinstvo kristjanov je velik božji dar. Zato je treba zanjo

VAŽNO PISMO IZ BREZIJ NA GORENJSKEM

Začelo se je delo, da božjepotna cerkev na Brezjah na Gorenjskem postane bazilika (Basilica Minor). Iz Rima so prišli formularji, ki jih je treba izpolniti. Eden od teh zahteva, da zberemo gradivo, posebno barvaste fotografije cerkev, oltarjev in podob Marije Pomagaj iz Brezij po Evropi in vseh drugih celinah širom sveta. Iz Lemonta bomo poslali zgodovino in fotografije Ameriških Brezij. Potrebujemo pa tudi poročila in fotografije iz drugih krajev, da bo potrjeno, da imajo verni Slovenci širom sveta zaupanje in pobožnost do Marije Pomagaj na Brezjah. S fotografijami pošljite po možnosti tudi zgodovino in način češčenja Marije Pomagaj v vašem kraju ali v vaši družini.

Prosili so nas tudi, naj se s to prošnjo obrnemo tudi v Kanado in v Južno Ameriko.

Barvasta slika mora biti velika 6-krat 8 inčev. Svetujem vam, da v ta namen nekaj žrtvujete in dobite fotografa, ki bo lahko ustregel temu naročilu in ako je potrebno tudi nekoga, ki bo opisal v angleščini zgodovina češčenja Marije Pomagaj v vaši cerkvi ali v vaši družini.

Metropolit in nadškof dr. Alojzij Šuštar, ki je to naročil samostanu na Brezjah, naj izvrši to delo, je pripomnil: Delajte hitro, vse to mora biti zbrano na Brezjah letos do 1. maja, da bomo gradivo poslali v Rim in lahko obhajali imenovanje božjepotne cerkve na Brezjah za baziliko ob 80-letnici kronanja podobe Marije Pomagaj prvo nedeljo v septembru 1987.

Prosimo slovenske duhovnike in vernike za sodelovanje. Treba je pokazati, kaj pomeni za nas božjepotna cerkev na Gorenjskih Brezjah. Fotografij in pisem pa ne pošiljajte v Lemont, temveč naravnost na Brezje po letalski pošti. Naslov je:

Frančiškanski samostan

Brezje 72

64243 Brezje

Yugoslavija - Europe

Urednik Ave Maria

P. Fortunat OFM

Opomba: Svetujem, da se pomenite med seboj posebno v društvih, kako boste to prošnjo izvedli. Dobite skupnega fotografa, ki je pripravljen fotografirati podobe Marije Pomagaj v vaših stanovanjih ali na vrtu, da bo skladno z navodilom, ki smo ga dobili iz Brezij. Mislim, da je ta žrtev vredna vašega zaupanja in pobožnosti do Marije Pomagaj. p. F.Z.

V slovo prijatelju Janezu Škrbcu

GILBERT, Minn. - V našem Železnem okrožju, tako med starimi in novimi naseljenci, se čuti vedno bolj skeleča rana: Slovenci tukaj vse in vse hitreje odmirajo. Prav malo nas je še!

Bila je sobota, 10. januarja 1987. Zopet telefonski klic: Janeza Škrbca ni več! Preminul je v bolnišnici Eveleth.

Florijan Markun st. preminul v Jolietu

Po telefonu nam je bilo sporočeno, da je včeraj, v ponedeljek 2. februarja, umrl na posledicah možganske kapi, ki ga je pred kratkim zadela, Florijan Markun st., rojen v vasi Kokrica pri Kranju 4. maja 1912. Na mrtvaškem odru leži danes, v torek, od 4. do 9. zvečer v pogrebni zavodu Težak, 459 N. Ottawa St., Joliet, IL 60432. Pogreb bo jutri, v sredo, ob 10.30 dop. s sv. mašo ob 11. v cerkvi sv. Jožefa, 416 Chicago St., v Jolietu, od tam pa na pokopališče sv. Jožefa v Jolietu.

Za pokojnika žalujejo hčerki Mary Rozman in Nežka Lodewyck, sinovje France, Florian, Stanko in Blaž, vsi z družinami, ter 26 vnukov in vnukinj. Pokojnikova žena Marija je tudi že med pokojniki.

pogosto z zaupanjem moliti, posamič in skupno. Molitvena osmina za edinstvo kristjanov se je med kristjani razširila v 20. stoletju na pobudo ameriškega episkopalnega pastora Pavla Watsona. Pri njenem razmahu v katoliški Cerkvi so odigrali važno vlogo papeži, ki so to molitveno zamisel zelo priporočali, posebno še Pij X. Ta je že leta 1909 pobožnost potrdil in spodbudil katoliške vernike, naj se je oklenejo.

Enoten program za Teden krščanske edinstva pripravlja od leta 1967 posebna mešana skupina Ekumenskega sveta Cerkva in katoliške Cerkve. Kot temo za razmišljanje v letošnjem tednu je predlagala omenjena komisija besede sv. Pavla v drugem pismu Korinčanom: »Če je kdo v Kristusu, je nova stvar. Staro je minilo. Nastalo je novo! (2 Kor).

A kdaj bo zaželeno edinstvo uresničeno? Tega nihče ne ve. Mi je vsekakor ne bomo dočakali. Kakšna bo ta edinstvo in kakšna bo pot do nje? Prav gotovo ne taka, kakor si jo mi danes morda želimo in zamišljamo. Tudi pot je pridržana božji Previdnosti. Mi pa: molimo in zadoščujemo!

L.Š. (Katol. glas, 22.1.1987)

Fitzgerald. V ponedeljek 12. januarja zvečer je ležal na mrtvaškem odru v pogrebni zavodu Ziener-Moeglein. Pogrebna maša je bila v torek 13. januarja dopoldne ob 10. uri, v cerkvi sv. Jožefa. Mašo je opravil župnik g. Frank Perkovich, ob asistenci čč.gg. Janeza Šuštaršiča in Jožeta Vouka, oba iz Elyja. Cerkveni pevski zbor mu je zapel v slovo nekaj pesmi, saj je bil Janez tudi njih pevec, vse do svoje težke, neozdravljive bolezni. Položen k večnemu počitku je bil na pokopališču v Gilbertu.

Janez Škerbec se je rodil 25. oktobra 1912 v vasi Brezje pri Ribnici, Slovenija. V Minnesoto je emigriral l. 1951 in bil zaposlen 23 let pri Erie Mine Co.

Leta 1935 se je Janez poročil z Ivanko Lovšinovo, ki zanj žaluje kakor tudi žalujejo sinovje Janez, Ludvik in Leon ter hčerki Ivanka in Angelca, brat Jože v Avstriji, sestre Franca in Marija (oba v Sloveniji) ter Josipina Amon (Chicago, Ill). Pok. Janez je bil tudi 16-krat stari oče in že 6-krat prastari oče.

Kot pristen Ribčan je Janez šel že v zgodnji mladosti od doma z rešeti in retami na hrbtu v svet. Največ v Avstrijo in njene Tirole. Tirole in njih jodlari so mu tako prirastli k

srcu, da je kljub svoji bolezn do zadnjega upal, da bo šel še enkrat v Slovenijo in v Tirole.

Žal, za Janeza so z boleznijo pričeli hudi časi. Zdravniki so mu odrezali obe nogi pod kolonom. Od takrat je moral biti na bolniškem vozičku, v zavetišču za onemogle v Evelethu.

Naš župnik, g. Perkovich, v Ameriki rojen in po rodu na eni družinski strani Ribčan, na drugi pa Hrvat, je rekel v lepi slovenščini ob grobu pok. Janeza sledeče: »Janez! Naj Ti bo lahka črna ameriška zemlja!« Tudi mi, Tvoji prijatelji, Ti kličemo z enakimi željami: Počivaj v Bogu!

V imenu vseh Tvojih številnih prijateljev
Andrej Pučko

Srčno ze zahvaljujem

CLEVELAND, O. - Človek marsikaj doživi v svojem življenju, rajši slabega kot dobrega. No, na slabo stran se kmalu pozabi, prijetno je pač obupati lepe dogodke.

V mojem dolgem življenju sem prestala vse, kar mi je metala kruta usoda pod nogo, vendar sem za moja leta vesela, da še živim, obdana s šopkom dobrih prijateljev, s katerimi oz. med katerimi se še veselimo življenja.

Vsaj tako je bilo do novembra lani, ko so mi pošiljali prijatelji od blizu in daleč godovne kartice za moj 92. rojstni dan, za kar vam vsem iskrena hvala! Že sem pripravljala vse stvari, potrebne za potičke in krofe delati, pa je nesreča prišla vmes. Padla sem, v levem kolku je reklo »pok«, na operacijo in nato terapijo v Euclid General bolnišnico, sedaj pa se nahajam v Slovenskem domu za ostarele, kjer ljubeče skrbijo zame vsi od kraja, v upanju, da se bom kaj kmalu vrnila domov.

V teh okoliščinah bi bili dnevi in noči dokaj dolgi, če bi ne imela bodrilnih besed od prijateljev. In teh je bilo ogromno: kartic, obiskov, klicev

(dalje na str. 3)

Dr. Rajko Ložar in harvardski muzej

Družina se spominja

Iz Kanade mi je te dni poslal pismo ugleden znanstvenik profesor dr. Vojmir J. Bratina, v katerem omenja usodo vrhunskega slovenskega arheologa, prerano umrlega znanstvenika dr. Rajka Ložarja in z njim v zvezi slavno Mecklenburško zbirko dragocenih izkopanin na slovenski zemlji, katerih velik del je prišel v posest Peabody muzeja na Harvard univerzi. Pisec me spominja na moja dva uvodnika v Ameriški Domovini (8. in 11. novembra 1983) o tem predmetu in daje povod, da z delno objavo Bratinovega pisma obnovim to za slovensko prisotnost v znanstvenem svetu izredno pomembno vprašanje. Mecklenburška zbirka se še vedno nahaja v Peabody muzeju, ne da bi jo obdeloval primeren strokovnjak, radi česar po Ložarjevi trditvi stalno razpada.

Prispevek dr. Bratine o Mecklenburški zadevi smo že objavili v A.D. in sicer 19. in 26. januarja 1986. Zdi se, da naš dopisnik L.P. ni imel v roki tega prispevka, ko je napisal tu objavljeni odgovor na osebno pismo, ki mu ga je bil naslovil dr. Bratina. Ur.

Dr. Bratina pravi v svojem pismu: »Pred par leti ste pisali v AD o Mecklenburški zbirki, ki se nahaja v Peabody Museum (Harvard University). Podatke za Vaš članek, oz. dva je dal pokojni dr. Rajko Ložar, ki je ljubljanski del te zbirke obdelal že pred mnogo leti. Toda tukaj ni in ni mogel doseči, da bi sodeloval pri obdelavi materiala v Peabody muzeju, čeprav je bil dvakrat tam s tem namenom. Kot se zdi, ga je ta neuspeh — Mecklenburška zbirka mu je naravno bila zelo pri srcu — tako potrl, da je šel v hudo depresijo... Nisem arheolog, toda vse skupaj me je začelo zanimati... Med

tem sem dobil dobre zveze s Peabody muzejem in zvedel marsikaj o tej zbirki. Je vse nekam zanimivo. Nekatere stvari bom še izvedel, o tem ni dvoma, ker se velikokrat pogovarjam z arheologi v Peabody muzeju.«

Sedaj moram povedati, kako sem jaz prišel v to zadevo, kot Pilat v Credo. Jeseni 1983 dobim nekega dne po pošti iz Ljubljane dve lepo vezani knjigi založbe Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki govorita o arheoloških najdbah iz zadnjega časa v Sloveniji. Poslal ju je moj nečak, arheolog, kot darilo svojemu stricu. Ker se na arheologijo bolj malo razumem, sem knjigi poslal dr. Rajku Ložarju v Manitowoc, Wis. v pregled in oceno. Zelo jih je bil vesel in jih je pohvalil, meni pa napisal obširno pojasnilo o arheoloških problemih v Sloveniji. Jaz sem Ložarjeve podatke skrbno zbral v dva članka, ker sem mislil, da je o stvari treba nekaj reči tudi v naši javnosti.

Ložar je opisal ves potek o zbiranju in urejanju tako imenovane Mecklenburške zbirke izkopanin, ki ima svoje ime po vojvodinji Pauli Friedrich von Mecklenburg, roj. Windischgrätz, katera je vodila izkopavanje od l. 1903 do 1914, ko ga je ustavila vojna. Rajnki dr. Ložar je o tem izkopavanju in najdbah l. 1934 objavil obširno znanstveno razpravo z naslovom »Predzgodovina Slovenije, posebej Kranjske v luči zbirke Mecklenburg«. Razprava je izšla v Glasniku muzejskega društva za Slovenijo (letnik XV, 1934). Ložar je bil pozneje ravnatelj ljubljanskega muzeja.

Ob koncu vojne in revolucije v Sloveniji je dr. Ložar zapustil svoje visoko mesto kot vodilni arheološki znanstvenik v Narodnem muzeju v Ljub-

ljani in se z ostalimi množicami beguncev umaknil v tuji svet. Ostal pa je tudi v času svojega begunstva na Koroškem zvest svojemu poklicu ter skrbno raziskoval in študiral starina krske zadeve koroške dežele in o tem tudi pisal.

Končno se je preselil v Ameriko, kjer se je skromno zaposlil z vodstvom majhnega podeželskega muzeja v kraju Manitowoc, Wisconsin. Od tam so bile njegove oči in misli obrnjene proti Peabody muzeju na univerzi Harvard, ki je bila na dražbi v Švici kupila Mecklenburško zbirko — Ložarju tako drago slovensko dragotino — jo pripeljala v Ameriko, in shranila v svojem muzeju, ne da bi jo bil kdo strokovnjaško obdelal in uredil.

Več kot samo po sebi razumljivo in logično se zdi, da je Ložar videl v prevzemu te naloge na Harvardu nekaj povsem umevnega in smiselnega. A tu se je začela njegova tragedija. Dr. Bratina mi v tej stvari piše takole: »Mogoče se boste spomnili, da je dr. Ložar krivil dr. Hugh Henckena za svojo nesrečno usodo. Hencken je bil tisti, ki je dosegel, da je Peabody kupil to zbirko, in kasneje še večino tistega, kar je prvotno Oxford univerza kupila. To nasprotovanje Henckena je Ložar večkrat poudarjal tudi v tistem Vašem prej omenjenem članku. Hotel sem o tem Henckena vprašati bolj podrobno, pa je mož že mrtev... Mogoče se bo o tem dalo kaj izvedeti, gotovo pa nič definitivnega. Po moje, z malo diplomacijo bi (Ložar) vse dosegel, tudi v Peabody muzeju. Če se je meni posrečilo navezati tako dobre stike, da tam komaj čakajo, da pridem gledat zbirko, pa sploh nič ne vem o njej, kaj bi šele Ložar dosegel!«

»Nesrečna usoda, ki mu je povsem ustavila njegovo znanstveno delo (na tem področju) in še napolnila življenje s toliko osebno tragiko!« zaključuje dr. Bratina svoje pismo.

Ob vsem objokovanju nesrečne Ložarjeve usode pa o-

(dalje na str. 4)

Srčno se zahvaljujem

(Nadaljevanje s str. 2)

po telefonu, in cvetlic.

Dragi prijatelji! Vedite, da mi je lažje posledice neljube nesreče prenašati, ko gledam vaše rožice in čitam še in še vaše kartice. O ja, tudi Ameriško Domovino čitam z veseljem, saj je z vsako številko bolj zanimiva.

Zopet torej: Iskrena hvala in Bog vas živi!

Vaša vdana

Milka Perko

Hvala lepa ge. Perko za prijazne besede. Če bi vsi, ki smo veliko mlajši, imeli tako zdravo gledanje na življenje in na težave, ki nas vse od časa do časa obdajajo, bi bili gotovo srečnejši. Želimo Vam res hitrega in popolnega okrevanja!

Ur.

Življenjska pot Emila Mauserja

CLEVELAND, O. — V nedeljo 8. februarja bo že minilo leto dni, odkar je Bog poklical k Sebi našega predragega moža, očeta, brata, strica, svaka in nad vse dobrega prijatelja Emila Mauserja.

Rodil se je v Pod Brezjah na Gorenjskem 7. septembra 1921. Ker je bil njegov oče policaj ali žandar, kakor so jih takrat imenovali, se je družina velikokrat selila, a vedno na območju Kranj-Bled. Njegova mati, nedavno umrla Helena Mauser, je bila prava Blejčanka. Oče Francelj je prišel iz Kočevja in bil pravi Kočevar. Služil je še Franca Jožefa.

Ko je bil majhen otrok, je bil Emil zelo »lušno« dete, plavih oči in svetlo kostanjevih kodrov. V poznejših letih so bili sivi, a še vedno skodrani. Bil je srednje velike postave, po naravi bolj tih kot zgovoren. Zelo rad je imel svoje starše, kakor tudi brate in sestre in ostalo družino. Tudi svoje številne prijatelje je zelo cenil.

Osnovno šolo je končal v domači vasi. Jaz in tudi naši otroci smo bili v tej šoli in videli, kje se je mož in oče učil in šolal. Gimnazijo je končal v Kranju. Po končanem šolanju je bila njegova prva zaposlitev na Katastrski upravi v Kranju. Emil je imel krasno kaligrafsko pisavo. Velik talent je imel tudi v slikanju oljnatih slik. Napravil je tri oljate slike, ki bodo drag spomin najinim otrokom na dragega očeta.

Življenjska pot je Emila vodila na štiri kontinente sveta. Ko je pričela divjati 2. svetovna vojna, je bil ravno toliko star, da je bil poklican k nemški vojski. Da ni povzročil preganjanja svojih staršev, sester in bratov od nacistov, je s težkim srcem vstopil v nemško vojsko.

Kar sedaj sledi je pisano po Emilovem pripovedovanju. Ko je bil v nemški vojski na fronti nekje v osrednjem delu Italije, je bil poveljnik gen. Erwin Rommel. Emil ga je tudi osebno srečal, ko je prišel Rommel obiskati svoje edinice.

Emil je postal francoski vojni ujetnik, čeprav je bil nekaj časa ujetnik pod Amerikanci. V tem času je celo srečal dva ameriška vojaka slovenskega rodu, doma iz Chicage ali okolič. Ko sta zvedela, da je med ujetniki iz nemških enot nekaj Slovencev, sta prišla k njim in bila silno vesela, da sta lahko govorila z njimi slovensko. Emil je večkrat pravil, da so morali biti starši teh Slovencev doma z Dolenjskega, ker sta vojaka govorila pristno dolenjsko narečje.

Emil je rekel, da ni nikdar tako dobro živel kot takrat, ko je bil za nekaj tednov ameriški ujetnik. Povedal je, da so Amerikanci z njim in ostalimi ravnali tako lepo, kot da se niso počutili kot njihovi ujetniki, pač pa kot njihovi prijatelji. Prinesli so jim za jesti in

piti, kar so hoteli. V samih ameriških vojakih se je izražala ameriška svoboda. Emil je trdil, da so hoteli vsi ostati ameriški ujetniki, a bile so jih ujele francoske enote in tako so bili smatrani končno kot francoski ujetniki.

Ko je bil Emil ujetnik pri Amerikancih, je tudi srečal njihovega gen. Pattona. Po Emilovem pripovedovanju, so se Nemci zelo bali tega generala, ker je bil odličen vojak-vodja.

Emil je najprvo služil na bojne poljane na Poljskem. Od tam je bil poslan na nemško fronto v Italiji, kjer so ga l. 1944 zajeli Francozi. Kot ujetnik je bil odpeljan v Maršilles, od tam pa v Pariz. Nato so Emila odpeljali v Maroko, takratno francosko kolonijo v severni Afriki, od tam pa v Alžirijo, ravno tako del francoskega imperija, kjer je bil zaprt kot ujetnik osem mesecev. Emil je rekel, da ni nikjer pretrpel toliko mraza, kakor ravno v Afriki.

Proti koncu vojne se je tudi Francija začela boriti z gverilskim gibanjem Ho Či Minha v Vietnamu. Francozi so povpraševali po taboriščih z vojnimi ujetniki za tiste, ki bi bili pripravljeni stopiti v vrste francoske Tuje legije za dve leti. Bila je izbira. Ujetniki so lahko vstopili v Tujo legijo za dve leti ali pa ostali vojni ujetniki do konca vojne v Evropi. Kdo pa je takrat vedel, kdaj bo vojne vihere v Evropi konec. Tako je Emil podpisal za dve leti.

Tako je slučaj nanesel, da je bil Emil dejansko prisiljen in proti svoji volji priti pod drugo vojaško suknjo. Iz Afrike je bil z drugimi odpeljan v Vietnam. Kot francoski legionar je bil nastavljen v Saigonu in v drugih postojankah južnega dela Vietnama. Tam je preživel dve leti. Nikoli ni hotel govoriti o vojni, o borbah in akcijah. Videl je preveč gorja, trpljenja in smrti, ki ga je povzročala svetovna politika takrat. Povzroča ga tudi danes in ga bo tudi v bodoče, o tem sem prepričana.

V času, ko je bil Emil v Vietnamu pa se je vojna v Evropi končala. A ves čas, ko je bil Emil v ujetništvu in v Vietnamu, njegovi domači niso vedeli, ali je živ ali mrtev.

Bilo je že l. 1947, ko se je vrnil v Francijo. Kot francoskemu legionarju mu je bilo po francoskem zakonu vse na razpolago, državljanstvo, služba in stanovanje. Tako je pravil. Vendar želja, da čimprej vidi svoje domače in domovino je bila tako močna, da je vse odklonil. V Parizu ni mogel nič izvedeti od oblasti, kako je stanje v Jugoslaviji.

Podal se je na pot; iz Francije preko Nemčije v Avstrijo. Tam je srečaval zmešnjavo in trpljenje ljudi. Ko se je bližal Gradcu v Avstriji je nenadno pričel srečavati prve Slovence.

(dalje na str. 4)

Frank in Josie Stanonik slavita zlato poroko

CLEVELAND, O. — To soboto, 7. februarja, bosta proslavila zlato poroko splošno znana g. in ga. Frank Stanonik. Ob 6. zvečer bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. zahvalna sv. maša. G. in ga. Stanonik sta se poročila v Sloveniji 7. februarja 1937.

Do svoje upokojitve l. 1978 je bil Frank Stanonik zaposlen pri Risher's, ga. Josie pa je še vedno zelo znana kuharica.

Svojim staršem in starim štaršem ob velikem življenjskem jubileju čestitajo hčerke Andreja (ga. Zdravko) Novak, Munson, O., Milena (ga. Steve) Densa, Euclid, O., Majda (ga. Charles) Lončar (Willoughby Hills, O.), sinova Tony (Cleveland, O.) in Frank (Falls Church, Va.), ter 13 vnukov in vnukinj.

Začenši ob 7.30 zvečer to soboto bo za slavljenca sprejem na domu g. in ge. Steve Densa, 1934 Kapel Dr. v Euclidu, na katerega so vljudno vabljeni vsi prijatelji in znanci g. in ge. Stanonik.

ZORA PIŠČANC

PASTIRICA URŠKA

Nadaljevanje

»Menda je ozdravel. Neka žena ga je vzela k sebi, a sedaj je izginila neznankam. Otrok je ostal sirota.«

»In v ječi gine njegova mati! Še danes bom obiskala grofico Jolando in jo prosila za to ženo. Ona vse premore pri možu. Rad jo ima.«

Na vratih se je pokazala sobarica.

»Ječar pravi, če bi Urška hotela videti zapornike. Pri jedi so in nestrpni, ker bi radi zadihali prostost.«

»Le pojdi, Urška, pa se še vrni na grad. Na hišo božjo na Skalnici ne bom pozabila.«

Urška se je zahvalila in šla s sobarico do pritličja. V prostorni kuhinji so sedeli štirje možje. Bili so umiti, ostriženi, obriti. Na sebi so imeli preproste, a čiste kmečke obleke.

»Urška!« so vsi štirje planili kvišku. »Ali nas poznaš?«

»Samo po glasu. Ni moja zasluga, če ste rešeni. Vse to je naredila Mati božja. Ne pozabite nanjo. Ko se opomorete, pridite tudi vi pomagat na Skalnico,« jih je povabila.

»Seveda pridemo, pa še kako radi,« so ji obljubili.

Dr. Rajko Ložar
in harvardski muzej

(Nadaljevanje s str. 3)

stane odprto tole vprašanje: Ali obstaja kaka možnost, da bi se našla in poverila z delom ureditve, strokovne obdelave in ohranjanja dragocenih arheoloških izkopanin iz slovenske zemlje primerna strokovno usposobljena oseba, ki bi se lotila dela ne samo uradno, marveč z neko mero zanimanja in ljubezni do predmeta? V pošteb bi prišel v prvi vrsti znanstvenik slovenskega rodu in prepričanja.

Končni stavki Bratinovega pisma vzbujajo nekaj upanja, da bi se morda to dalo »z malo diplomacijo« tudi doseči. Bilo bi v veliko korist skrbni ohranitvi Mecklenburške zbirke, nabrane po slovenski zemlji, pa tudi uvrstitvi Slovenije v mednarodno znanstveno ravino, Ložarju pa v neminljivi spomenik. (Bralci dr. Bratinovega dolgega poročila so sicer seznanjeni s tremi publikacijami v angleščini o tej zbirki, ki so že izšle, in o četrti, ki je še v pripravi. Ur.)

L. P.

»Popeljem vas do Tkalčevih. Pri njih imajo konja. Jan vas bo peljal do doma. Saj bi poti ne zmogli, preveč ste oslabljeni.«

»Zdelala vas je ječa, zdelala,« je dodal vratar in šel odpirat vrata. Zunaj so vsi obstali in iz polnih pljuč zadihali svobodni zrak. Počasi so dospeli do Tkalčevih. Jera in Jan sta bila pri delu.

»Urška, da si le prišla! Kako je v gradu?«

»Otrok je ozdravel. Mati božja je uslišala molitev proseče matere,« je rekla Urška. »Pa tudi molitev drugih. Pogledajte!«

Poklicala je Martina, Tonea, Franca in Matija, ki so stopili v delavnico.

»Na pragu smrti nas je rešila Urška,« je počasi spregovoril Martin. »Vaša hiša je prva, v katero smo stopili. Naj vam Bog da vso srečo!«

Prišel je tudi Jernej in prepaden gledal v shujšane obraze mož. »Vem, kje stojte vaše hiše, tudi slišal sem že o vas. Nihče ni vedel, če ste še pri življenju.«

»Če bi Urške ne bilo, bi v ječi segnili.«

»Mleka vam zavrem,« se je znašla Jera. Počasi so srebali toplo pijačo in se pogovarjali.

»Poti domov ne boste zmogli. Popelješ jih, kajne Jan?«

»Voz grem pripraviti. Najprej popeljem Martina v Bate in Franca na Banjšice.«

Medtem se je po vasi razširil glas o njihovi osvoboditvi. Prvi je prišel Bitežnjak, za njim pa še drugi. Žene so prinesle jajce, mleka, masla, da si reveži opomorejo.

»Pustite jih, da gredo k svojim družinam!« je prosil Jernej in čakal z vozom pred hišo. Končno so le odrinili. Komaj par streljajev za Grašičem so Martinu in Francu prišli naproti domači. Kako so zvedeli? se je čudil Jernej. Veselje ljudi je bilo nepopisno. Gnev do grofa je plahnel. V neizmerni sreči so se zahvaljevali nebeški Materi.

XIII.

Po poteh božje tlake

Iz meglenega jutra je vstal sončen dan. Takrat sta Urška in Jan že pustila za seboj Stran (Kromberk) in se bližala Rožni dolini. Poti so bile od deževja razdrapane. Urška se je ozrla

na goriški grad. Nič ni rekla, le vzdihnila je.

»Tudi to je že prešlo,« se je nasmehnil Jan. »Nihče ti ne bo več skrivil lasu.«

»Odkar je ozdravel grofov sinček, me tudi gospoda sprejema z večjim razumevanjem.«

Prešla sta Bukovico in pri reki Vipavi zavila na levo, kjer se je odražala velika rdeča stavba.

»Opekarna!« je rekla Urška. »Pohitiva!«

Naproti jima je prišel lastnik opekarne Leopold Mozetič iz Renč. Nič kaj prijazen ni bil, ko sta začela govoriti o opeki za cerkev na Skalnici. Ko pa je slišal, da bo cerkev zidal mojster Gregor iz Ljubljane, se je ves spremenil.

»Mojster Gregor, on?« se je na moč začudil opekarnar. »On bo zidal cerkev? Dekle, ali govoriš resnico?«

»Resnico govori, plemeniti gospod,« se je oglasil Jan. »Mojster Gregor je bil pri nas vse poletje in že izvršil načrt za cerkev. Videl sem ga s temi očmi, ki enajst let niso gledale sonca.«

Leopold Mozetič je skočil s konja in se približal Janu.

»Kaj praviš, fant? Enajst let nisi videl sonca?«

»Slep sem bil, gospod. Kuga me je pustila živega, a mi v zameno pobrala vid.«

»In si izpregledal, praviš?«

»Mati božja na Skalnici mi je vrnila vid.«

»Moj prijatelj Gregor je moder mož. Nemogoče, da bi vam nasedel, če vse to ne bi bilo res,« je zamišljeno dejal Mozetič. »Pa še meni povejta o prikazanju!«

Urška je pripovedovala in Mozetič jo je pazljivo poslušal. Tudi Jan je povedal svoje in fant je bil gospodarju všeč.

»Kdaj bo mojster Gregor začel z deli?«

»Na pomlad, je obljubil.«

»Sporočita mi njegov prihod. Rad bi ga videl in se z njim pogovoril o cerkvi na Skalnici. Naj računa na mojo pomoč.«

ISKRICA

Veliko bolj strašno, kakor ne biti ljubljen, je ne biti zmožen ljubezni.

M. de Unamuno

MALI OGLASI

HELP WANTED

Waitress needed for Kuhar's Restaurant in Euclid, O. Call 481-9510.

(9-12)

Gospodinje, ali bi rade zaslužile denar doma? Lepa možnost dodatnega zaslužka za vas ali za klube. Kličite 291-4829 za vse podrobnosti.

(8-10)

FOR RENT

Groewood-Lake Shore area. 5 rms., down. Garage. No pets. Deck; wood burning add-on furnace. \$350 + deposit. Call 1-256-1564.

(6-9)

Življenjska pot Emila Mauserja

(Nadaljevanje s str. 3)

Po njegovem povpraševanju, zakaj so tukaj v Avstriji, je šele zvedel, da je zavladal v Jugoslaviji in vsej vzhodni Evropi komunizem. Rojaki so ga vprašali, kako to, da tega nič ne ve, kaj se je dogajalo doma v Sloveniji oz. Jugoslaviji. Emil jim je seveda povedal svojo zgodbo.

Na Emilovo začudenje so mu pa rojaki-sobesedniki povedali, da je vsa njegova družina v taborišču za begunce v Špitalu. Napotil se je v Špital, da poišče svojo družino, kar se mu je tudi posrečilo, na veliko veselje vseh, da so se našli živi in zdravi. Tako se je Emil končno združil po petih dolgih letih s svojimi dragimi. Pričela se je doba taboriščnega življenja.

Ko se je odprla možnost za selitev v druge dežele za begunce, je za Emila zopet nastala težava. Njegov brat, pisatelj Karel s sestro Julko in njegovo družino je dobil dovoljenje za prihod v ZDA. Odšli so l. 1949. Emil in mama nista pa mogla dobiti dovoljenja. Mamo, ki je bila rojena še pod staro Avstrijo, so oblasti smatrali, da je Nemka-Avstrijka. Seveda je bila pristna Slovenka. Emilu je bilo ponujeno nemško državljanstvo kot bivši nemški vojak, seveda pa ni bil Nemec in je to odklonil kakor je bil prej odklonil francosko državljanstvo. Tudi za begunca ga niso smatrali, ker se je ustavil v taborišču na poti domov iz Vietnama preko Francije!

Končno, po dveh letih, je brat Karel poslal garantno pismo in tako sta Emil in mama skupaj prišla v Cleveland, Ohio. Tako je pričel Emil svoje novo življenje že na četrtem kontinentu sveta l. 1952.

Naključje je nanese, da sva Emil in jaz prišla isti čas v New York, le vsak z drugo ladjo. Emil in mama z vojaško, jaz pa z luksuzno U.S.S. Constitution. Takrat se nisva srečala, le tri leta pozneje, v Pennsylvaniji, kjer sem jaz živel pri svojem očetu, ki je bil stari naseljenec.

Moj oče je prvič prišel v ZDA l. 1914, ravno pred izbruhom prve svetovne vojne, kot mlad fant, star le 19 let. V poznejših letih se je kar trikrat vračal v domovino in nazaj v ZDA, kakor so delali mnogi drugi. Med tem časom se je oženil z mojo mamo Barico Russ iz Dobravic v Beli krajini. Zadnjič je odšel iz domovine l. 1932. Tu v ZDA je preživel vsa leta in tu tudi umrl. Sedaj z Emilom počivata drug ob drugem na pokopališču Vseh Vernih duš na Chardonu, O., kamor smo očeta prepeljali za pokop iz Pennsylvanije. Naj mu bo lahka ameriška zemlja, ki jo je toliko spoštoval.

Moj oče je postal ameriški državljan že l. 1924. Oženil se je pa l. 1925. V zakonu so se rodili trije otroci. Druga sem bila jaz. Ker je bil v ZDA uveden zakon med l. svetovno

vojno, da vsak otrok ameriškega državljana, rojen izven ZDA, avtomatično postane državljan ZDA, tako sem bila tudi jaz, čeprav rojena v Sloveniji, že ob rojstvu državljanica ZDA po očetu. Radi tega sem lahko prišla v ZDA brez vsakih težav. To omenjam kot pojasnilo tistim, ki me radi sprašujejo, kako to, da sem mogla priti v ZDA l. 1952 iz komunistične Jugoslavije, ne da bi pri tem imela težave.

Z Emilom sva sklenila poročni zakon leta 1957. V najinemu zakonu so se nama rodile tri hčerke in sicer Darinka, Sylvia in Irenca. Najin zakon je bil pravi slovenski zakon. Močan, trd, sentimentalni in med nama je bilo vedno veliko spoštovanje. Kjer je spoštovanje so tudi radost, ljubezen in sreča.

Seveda vsega je bilo, tudi slabih stvari, kakor pri vsakem zakonu. Skozi 29 let skupnega zakonskega življenja ni bilo vse z rožicami posejano. Delala sva, se borila za to ubogo življenje. Vzgajala sva naše punčke v slovenskem duhu, da nikoli ne bodo pozabile, kje izvirajo njihove korenine, kje sta bila doma oče in mati. Učila sva jih ljubezni do lepe zemlje, ki ji je ime Slovenija. Politike v naši hiši ni nikoli bilo. Mogoče je ravno to, da sva se z Emilom tako razumela. Emil je videl preveč gorja in trpljenja, uničevanja in smrti, ki jo je prinašala in jo vedno bo prinašala politika. Vlade in stolčki se zamenjujejo, domovina in ljudje pa vedno ostanejo.

Škoda, da je v najinem skupnem življenju oba prizadela tako težka bolezen. V času moje tako dolge in težke bolezni, si mi, dragi Emil, stal ob strani, pomagal, kolikor si mogel, in skrbel zame. Tisočkrat Ti hvala. Sedaj, ko bi lahko bilo nama nekoliko lažje, si pa moral odti. Ko se spominjam zadnjega dne, so smeli vsi skupaj, si bil tako vesel. In potem je bilo vse končano. V naših srcih je tako velika bolečina, naš dom je tako prazen. Počivaj v miru v tej svobodni deželi, Ti naš dragi! Pač Bog Te je hotel k Sebi. Saj pridemo vsi za Teboj.

Že sem zapisala, da je Emil odklonil tako nemško kot francosko državljanstvo. Tako tudi ni nikoli postal državljan ZDA. Rodil se je in umrl slovenski državljan. Toliko je ljubil svojo domovino. Slava Tebi, veliki Slovenec!

Strašno Te pogrešamo

Tvoja žena Olga,
hčerke: Sylvija, Irenca
in Darinka z možem
Garth in vsi ostali člani
družine Mauser Russ

ISKRICA

Človek je edino bitje, ki se smeje in joče; zakaj edino bitje je, ki pozna razliko med tem, kaj stvari so in kaj bi morale biti.

W. Hazlitt

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

- V družinski lasti že 82 let. -

Kanadska Domovina

Komentar o komentarju

Ali se je slovenski narodni značaj res spremenil?

TORONTO, Ont. - Tako je Anton Bebler naslovil svoj referat, ki ga je pripravil za blejsko kulturno zborovanje razumnikov OF, in katerega so ljubljanski Naši razgledi v celoti prinesli v svoji 23. številki od dne 12. dec. 1986. (O tem zborovanju partizanskih razumnikov v hotelu Toplice na Bledu, ki se je vršilo 5. nov. 1986, sem že pisal v K.D. 9. dec. 1986. Razpravljali so o uspehih in neuspehih četrte točke »programa OF za preoblikovanje slovenskega narodnega značaja«, ki je bila poleg drugih točk programa sprejeta na drugi plenarni seji SNOO jeseni l. 1941).

Danes bi rad posvetil posebno pozornost Beblerjevi tezi, ker v svojih iznosih sprejema in dojema, in tako potrjuje bistvene silnice, ki so bile na delu pri oblikovanju našega narodnega značaja v prvi dobi naše samobitnosti (Karantani-ja), pri zgodovinskih odločitvah po prvi svetovni vojni l. 1918, in seveda tudi v času stalinistične revolucije in tako imenovane NOB v drugi svetovni vojni.

S pokristjanjanjem karantanskih knezov smo se Slovenci odrekli poganstvu in se tako kot narod vključili v »prosvetljeno« Evropo, kateri še danes pripadamo po svoji kulturni dejavnosti, ki je med slovanskimi narodi na Balkanu vidno izstopala in se samostojno razvijala brez vpliva z juga, ki je bil nad petsto let pod turško dominacijo.

France Prešeren je s svojo pesnitvijo Krst pri Savici najlepše predočil za prehod našega naroda iz poganstva h krščanstvu. S tem prehodom se je pričela tudi pozitivna preobnova našega narodnega življenja in značaja. Ko smo se Slovenci po prvi svetovni vojni l. 1918 za vselej odkrižali tudi tisočletnega nemškega jarma, se je ta proces narodnega preoblikovanja še bolj pospešil. Ne sicer z namenom, da bi temu slovenskemu narodnemu značaju odvzel njegov krščanski karakter, kakor so to razumniki OF načrtovali s svojim programom in zlasti s četrto točko tega programa, temveč da bi ta narodni značaj oplemenitili z globljim krščanskim mišljenjem in širšimi demokratičnimi nazeri in socialnimi čutenji (Janez E. Krek).

Občuteno in vidno pa je danes vsakemu, da je bil namen nekdanje OF preobraziti slovenskega človeka v smislu Marxovega dialektičnega materializma, in po vzorcu sovjetskega državnega ateizma »spreobrniti« slovenski narodni značaj — to ne v službo narodu, temveč v hlapčevstvo partiji, ki danes po štiridesetih letih še vedno izvaja svojo na nedemokratičen način pridobljeno oblast z diktaturo.

Beblerjeve ugotovitve

Naj navedem nekaj Beblerjevih ugotovitev, ki so sicer v marsičem precej veljavne, ne morejo pa se popolnoma otrestiti ofarskih dogmatičnih privškov, ki so tako negativno vplivali na Slovence v času revolucije in vojne na Slovenskem, kar tudi Bebler ne zanika. Med drugim takole piše:

»Polne in celo pretežne uresničitve četrte točke (programa OF za preoblikovanje slovenskega narodnega značaja, op. O.M.) ni bilo realno pričakovati zavoljo nekaj trmastih dejstev. Sleherni narodni značaj se oblikuje skozi stoletja in ga celo tako surovo in dramatično štiriletno obdobje, kot so bila leta 1941-1945, ne more bistveno predrugačiti. Tudi če bi se s tako potrebo strinjali vsi Slovenci. Pa se niso. Med vojno se je le manjši del Slovencev aktivno udeleževal oboroženega boja na strani dokončnih zmagovalcev. Zelo dolgo je bilo več Slovencev vključenih v oborožene čete na nasprotni strani kot v partizanih. Veliko jih je delalo v gospodarskem stroju, ki je služil okupatorju. Celotno ob koncu vojne, ko so se že množično prebudili »majhni hrošči«, pomemben del Slovencev ni podpiral partizanov. Takšna je bila najbrž tudi tedanja ocena slovenskega partizanskega vodstva, saj si brez nje težko razložimo množično likvidacijo na Rogu. Ta razklanost slovenskega naroda — kot vzrok in posledica močnih prvin državljanske vojne v NOB — je navzoča še danes. Ravno zaradi nje pa je težko govoriti o enosmerni in enoznačni spreobrnitvi vseh ali večine Slovencev.«

V nadaljevanju Bebler zastavlja vprašanje: »Ali se je po vsem tem slovenski narodni značaj res spremenil? Če je verjeti najboljšemu še živemu pesniku revolucije Mateju Boru — se ni spremenil, vsaj v tisti razsežnosti ne, ki je Kidriča in Kocbeka, dva glavna avtorja četrte točke, najbolj motila.«

V zvezi s tem Bebler omenja tudi dr. Matjaža Kmeclja in pravi: »Podobno stališče zagovarja dr. Matjaž Kmecl. Ob Štihovi smrti je zapisal naslednje: »V našo zgodovinsko izkušnjo in zavest je nepredstavljivo globoko zasajeno naziranje o tem, da nam od nekdanj in za zmeraj vladajo drugi, da smo večni trpni (prehajeni) predmet zgodovine, tisoč let stari sužnji, drobiž za velike. Refleks je tako globok, da čutimo do lastne nacionalne politike silovit, aksiomatičen in aprioren odpor — in to ne glede na to, ali je dobra ali slaba.« (Dnevnik, 25. okt. 1986)«

Pri zavračanju Borove in Kmecljeve črnoglednosti se

Bebler sklicuje na nastop slovenskih kulturnikov pri razpravah o tako imenovanih skupnih jedrih, o slovenskih pisateljih v zadevi M. Bulatovića, o delegatih na slovenskem mladinskem kongresu v Krškem, o slovenskih delegatih na zveznem mladinskem kongresu v Beogradu itd. Pristavlja, da ti vsekakor niso bili hlapci, kakor tudi Bor in Kmecl nista, njuno mišljenje, tudi v zmanjšanem obsegu, pa bi bilo hudo razočaranje za Borisa Kidriča, »ki je četrto točko razlagal kot ustvarjanje novega tipa »slovenskega borca in politika«, ustvarjanje novega aktivnega slovenstva kot nasprotje tradicionalnega hlapčevstva«. (Dokumenti ljudske revolucije na Slovenskem, Ljubljana, 1962, sv. 1, dokument 76)

Svoje gledanje in stališče Bebler nazorno izpričuje v naslednjem odstavku:

»Čeprav svoje trditve ne morem dokazati s trdnimi sociološkimi podatki, primerljivi s predvojnimi časom, sodim, da Bor in Kmecl nimata prav. Huda preizkušnja NOB ter uspešen razplet osvobodilnega boja sta močno okrepila samozavest Slovencev, saj sta jih prepričala, da se lahko uprejo veliko močnejšim od sebe ter da lahko z drugimi jugoslovanskimi narodi in v mednarodni povezavi z zmogovito koalicijo odbranijo svoj obstoj in politično neodvisnost. Ta za Slovence epohalni uspeh je nedvomno pustil neizbrisno sled v slovenskem narodnem značaju. Na tej kardinalni točki so se uresničile želje in pričakovanja tvorcev OF.«

Zdi se mi, da Anton Bebler s to izjavo zahaja nekoliko v protislovja, saj sam pravi, da se v surovem in dramatičnem obdobju štirih let (1941-1945) narodni značaj »se ne more bistveno predrugačiti«. V čem naj bi se torej uresničile želje in pričakovanja tvorcev OF? V uvodnih odstavkih sam piše o neuresničenih in na pol uresničenih željah, nakazanih v programu OF iz l. 1941. Med drugim piše:

»Neuresničene ali ne povsem uresničene želje ali obveznosti pa najdemo v najmanj sedmih točkah (od št. 2 do 8). Najpomembnejši ne povsem uresničen smoter je bila seveda združitev vseh Slovencev v eni državni tvorbi. Enega od razlogov, da ta smoter ni bil dosežen, lahko najdemo v drugem odstavku 3. točke, ki govori o »povezanosti slovanskih narodov pod vodstvom velikega ruskega naroda«. Ta dikcija je odsevala temeljno strategijo OF (predvsem pa KPS) za dosego obeh temeljnih smotrov. Pokazalo pa se je, da je bil navdušeni, izrecni in vidni prosovjetizem (pred-

(dalje na str. 6)

LE ČEMU RAZBURJANJE?

TORONTO, Ont. - Prebrala sem staro zgodbo v torkovi Ameriški Domovini z dne 6. jan. l. l. Verjetno ne bo nič narobe, če napišem, kar vem in mislim o tistem pisanju.

Zgodovinski referent Tabora se hudo pritožuje. Vse mu gre na živce in nezadovoljstvo kar bruha iz njega. Namesto da bi bil zadovoljen, da je zastopstvo NOS podarilo Tolstojev knjižico, ga to jezi. Le čemu se je treba razburjati? Ne vidim nobenega razloga, ki bi govoril v prid referentovega pisanja. Vsakdo lahko podari, kar hoče in komur hoče. Zakaj bi tega ne smeli storiti člani NOS? To je eno.

Drugo pa je hvališanje. Kar sem pred nekaj leti brala v Taboru, ne morem reči, da je njegovo pisanje v čast Slovincem. Kajti sovraštvo ni prava pot.

Društvo ZSPB je bilo pred Taborom. Po zahrbtnih spletkah pa so v vase zaverovani duhovi sklenili društvo razbiti in iti po svoji poti. Tu v Torontu so povzročili mnogo huduga tam okrog l. 1964. Želja »biti nekaj« je razbila društvo in si ustvarila Tabor. Slišati je bilo tole: »Gospoda nas ne bo komandirala.« Po mojem je to zelo nezdrav pojav.

Že v maju l. 1960 je moj pokojni mož oporočil zdaj tudi že pokojnega Franceta Gruma v pismu takole: »Ne dela pa taka kritika časti ljudem, ki so se vedno borili za iste ideale kot naši politični vodniki. Vsi skupaj vsak na različnem področju in z različnim orožjem smo se borili za iste ideale, pa smo bili prevarani in izdani eni kot drugi. Zakaj bi sedaj drug drugemu očitali vse mogoče pregreške, ki so največkrat še celo izmišljeni.«

Iz teh besedi se vidi, da se je že takrat kotilo nekaj nezdravega in ta zmotni duh prevladuje še danes. Je bila to samo takratna zaslepljenost ali je bilo še kaj drugega v ozadju, to ve samo ljubi Bog. Vse pa kaže na nekaj nezdravega.

Tista večna jeza proti slovenskemu političnemu vodstvu je popolnoma neutemeljena, zgrešena in naravnost krivična. Treba je prebrati le nekaj knjig. Več kot dovolj je gradiva o medvojni in povojni dogodkih v angleškem, francoskem, srbohrvaškem in slovenskem jeziku. Treba je le brati in ne valiti vsokrivdo na naše politične voditelje. Vsakdo, ki le količkaj bere knjige, ki opisujejo medvojne dogodke, bo spoznal, da smo bili Slovenci prav tako kot Polja-

ki, Litvanci, Estonci, Hrvati in Srbi žrtve peklenskih sil, ki so hotele uničiti vse pošteno in izbrisati vero s površja Evrope.

Pred kratkim sem brala v listu TPF za nov.-dec. 1986, da so mednarodni bančni zavodi posodili Sovjetski zvezi in njenim satelitom v l. 1985 kar štiri milijarde dolarjev, medtem ko je tako imenovani »Tretji svet« dobil le tri milijarde. Po tolikih letih in grozotah, Zahod torej še vedno tava z zavezanimi očmi ali pa nalašč noče videti in podpira državo, ki je uničila že toliko milijonov ljudi.

Tudi ob koncu druge svetovne vojne je bilo tako. Besede, prošnje in opomini pametnih politikov niso nič zalegli. Kar so pa rdeči hoteli, so vse dobili.

Spominjam se, da je pokojni dr. Miha Krek v nekem razgovoru povedal, da so politiki, ki so bili v Londonu med drugo svetovno vojno, opomnili Churchilla, da so v nevarnosti nekatere države, ker preveč gre na roko komunističnim režimom. In kaj jim je odgovoril? »Let me play the game,« je bil njegov odgovor. Politiki so hoteli dobro svojemu ljudstvu pa jih v Londonu niso hoteli poslušati. In Churchill je igro izgubil, komunizem se je pa razširil po Evropi in še danes gre kar naprej.

Ko sem bila l. 1946 v taborišču v Bologni, mi je neka Srbkinja, žena mornariškega kapetana rekla takole: »Blagor Slovincima, koji imate Kreka, a mi nimamo nikoga.« To je torej pohvalno mnenje o slovenskem politiku in to iz ust osebe drugega naroda. Le zakaj ne bi tega upoštevali tudi taborjani? Čas bi že bil, da se umirijo. Ljubezen do resnice bi morala biti vodilna sila zgodovinskega referenta, ne pa razburjanje brez potrebe.

Članek dalje stresa nezadovoljstvo nad dejstvom, ker so tako pozno prišli imeniki v njihove roke. Moje mnenje je pa tole: hyaležni bi morali biti tistim ljudem, ki so jih spravili skupaj in jih ohranili. Zahvaliti bi se jim morali za požrtvovalno delo. Godrnjanje res ni na mestu. Vem tudi, da je sezname tistih ljudi, ki so bili vrnjeni iz Vetrinja, pisal človek, ki ne pripada Taboru. In do sedaj še nihče ni rekel temu človeku besedo zahvale za vse požrtvovalno delo, za fotokopije, ki jih je naredil, in za 18 strani popravkov. To vse torej ni nič? Ali je morda referent hud zato, ker to ni bilo delo Taborjana?

Naj zaključim z besedami našega pesnika Prešerna iz Krsta pri Savici: »Kako strašna slepota je človeka.«

Marija Markeš

**Kanadski rojakil!
Dopisujte v Ameriško
Domovino!**

KOLEDAR PRIREDITEV

FEBRUAR

7. — **Fara pri Sv. Vidu** priredi letno večerjo s plesom, v farni dvorani. Vrata odprta ob 6. zv., večerja deljena ob 6.30, za ples igra Jeff Pecon orkester.

21. — **St. Clair lovsko društvo** priredi Lovsko večerjo v Slov. nar. domu na St. Clairju.

28. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, priredi ples v maskah v dvorani Sv. Janeza Evangelista.

MAREC

1. — **Slov. šola pri Sv. Vidu** postreže s kosilom v farni dvorani od 11.30 do 1.30 pop.

1. — **Župnija Marija Vnebovzeta** priredi vsakoletno srnjakovo kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele. Kosilo bo v SDD na Waterloo Rd. od 3. do 5. pop.

8. — **DNIJ pri Sv. Vidu** priredi »pancake and sausage« zajtrk v avditoriju pri Sv. Vidu. Serviranje od 8. zj. do 1. pop.

21. — **Glasbena Matica** priredi spomladanski koncert z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

22. — **Klub upokojencev na Holmes Ave.** priredi večerjo in ples v SD na Holmes Ave. ob klubovi 25-letnici. Serviranje od 3. do 6. zv.

28. — **Slovensko ameriški Primorski klub** priredi večerjo s plesom v SND na St. Clair Ave. Igra Al Novak orkester.

29. — **Misijonska Znamkarska Akcija** priredi kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.

APRIL

4. — **Pevski zbor Zarja** priredi pomladni koncert v SDD na Recher Ave.

25. — **Tabor DSPB Cleveland** prireja svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo igrajo Veseli Slovenci.

26. — **St. Clairski upokojenci** praznujejo svojo 25. obletnico in prirede svoje letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1. do 3.30 pop., zabava do 5. pop.

MAJ

2. — **Pevsko društvo Planina** ima koncert v Slov. domu na Maple Hts. Pričetek ob 7. zv.

23. — **Pevski zbor Korotan** priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

24. — **Društvo S.P.D.** priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd.

17. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, priredi Materinski dan v Triglavskem parku.

25. — **S.K.D. Triglav, Mil-**

waukee, poda Spominsko proslavo v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in zabava.

31. — **Otvoritev Slovenske pristave.**

JUNIJ

20. in 21. — **Tabor DSPB Cleveland** poda spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave za vse slovenske domobrance in vse žrtve komunistične revolucije.

28. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, ima piknik v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in ples.

JULIJ

4. in 5. — **Pristavski dan na Slovenski pristavi.**

12. — **Misijonski piknik v Triglavskem parku.** Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in zabava.

AVGUST

9. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, ima svoj drugi piknik v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in ples.

SEPTEMBER

12. — **Fantje na vasi** priredijo koncert ob zborovi 10-letnici, v SND na St. Clairju. Za ples igra Alpski sekstet.

20. — **Društvo S.P.D.** priredi romanje v Frank, Ohio.

20. — **Vinska trgatav na Slovenski pristavi.**

27. — **Oltarno društvo pri Sv. Vidu** ima vsakoletno kosilo v farnem avditoriju.

27. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, priredi vinsko trgatav v Parku. Kosilo z zabavo in plesom.

OKTOBER

17. — **Tabor DSPB Cleveland** prireja svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo igrajo Veseli Slovenci.

17. — **Glasbena Matica** priredi jesenski koncert z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

18. — **Občni zbor Slovenske pristave.**

25. — **Slomškov krožek** priredi kosilo v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

31. — **Slovenski dom za ostarele** praznuje 25-letnico z banketom in sporedom v SND na St. Clairju.

NOVEMBER

7. — **Štajerski klub** priredi martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Pričetek ob 7. zv. Igrajo Veseli Slovenci.

DECEMBER

6. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, priredi miklavževanje v dvorani Sv. Janeza Evangelista.

Ali se je slovenski narodni značaj res spremenil?

(Nadaljevanje s str. 5)

sme pri jugoslovanskih komunistih) nezdružljiv s popolno ureditvijo Zedinjene Slovenije.

V razmerah, ko nova jugoslovanska vojska ni mogla z golo silo rešiti tega vprašanja (slovenska partizanska vojska sama pa še manj) in ko je že potekala predblokovska polarizacija znotraj zavezniškega tabora, je izključno opiranje nove Jugoslavije na ZSSR okrepilo in zaostriło zahodno nasprotovanje teritorialnemu širjenju Jugoslavije na račun Avstrije ter nadaljnjemu širjenju na račun Italije. Na drugi strani pa tedanji novojugoslovanski prosovjetizem ni spodbujal sovjetske diplomacije, da bi se zagrizeno borila za interese jugoslovanskih »ujezdov« (= okrajev — beseda tedanjega sovjetskega ministra V.M. Molotova). Vse kaže, da je bilo prav obratno in da so sovjetski pogajalci tudi na račun Zedinjene Slovenije kazali svojo taktično prožnost in zmernost v odnosih z Zahodom ali pa so z njo naravnost barantali (in morda dobili Stettin v zameno za Trst). Zategadelj je bil večletni napor romantično zagnanih jugoslovanskih diplomatov in med njimi tudi Slovencev, da dosežejo nekaj, česar ni zmogla jugoslovanska vojska, že v naprej obsojen na neuspeh.

V nadaljevanju Bebler razčlenjuje vzroke za neuspeh zgoraj omenjenih točk na tale način:

»Zelo verjetno je, da je bilo v letih 1944-1945 geslo o Zedinjeni Sloveniji neuresničljivo tudi zaradi notranjih vzrokov, t.j. na politični podlagi jugoslovanskega boljševisma, oblastnega monopola in ideološkega monizma. Navzlic nacionalnemu navdušenju in pletu v trenutku osvoboditve, je tedanji jugoslovanski boljševisem s svojimi napakami in množičnimi terorizmi ekscesi po zmagi hitro izničil privlačnost nove Jugoslavije za številne zamejske Slovence, če Italijanov in nemško govorečih Avstrijcev ne omenjam. Nemalo Slovencev, med njimi tudi bivših partizanov, je odšlo ali pobegnilo iz Slovenije in Jugoslavije.«

Za realizacijo združitve »slovenskega kulturnega prostora« v takratnih razmerah pa Bebler navaja nekaj osnovnih pogojev, pod katerimi bi »morda« lahko prišlo do takega združenja. Zopet Bebler:

»Če bi bila politična združitve na demokratični podlagi v okviru »slovenskega kulturnega prostora« sploh možna, bi terjala bistveno drugačen in manj vzhodnjaški socializem v primerjavi s sedanjim, kaj šele tistim iz l. 1945-46. Le-ta bi vključeval legalni in trajni politični pluralizem, bistveno več političnih svoboščin, avtonomne sindikate, tisk in sodstvo, drugačen odnos do Cerkve, vernikov in kmetov, mešano gospodarstvo itd. Te zahteve so bile združljive s programom in zasnovo originalne

OF, toda to so prenehale biti po letu 1943 z dolomitsko revizijo temeljnega dogovora. (Že neštokrat sem zapisal, da je Edvard Kocbek s podpisom te revizijske formule prodal svoje krščanske socialiste in z njimi ves slovenski narod stalinistom, op. O.M.).

Dolomitsko izjavo lahko jemljemo tudi kot davek jugoslovanstvu oziroma odločnosti vodstva jugoslovanskih komunistov (nov način hlapčevanja, op. O.M.), da v skladu s sovjetskim vzorcem po revoluciji ne dovolijo prepovedi legalnega političnega pluralizma (ter poddržavijo oziroma kolektivizirajo gospodarstvo, uvedejo strogo centralizirano vojsko, državni ateizem itn). Težko je verjeti, da bi bili slovenski komunisti l. 1945 pripravljeni odreči se temeljnemu postulatoma boljševisma za doseg smotra Zedinjene Slovenije, tudi če bi odmislili omejitve zaradi skupnega delovanja z drugimi jugoslovanskimi komunisti.

Obojega — vključitve v novo Jugoslavijo ter popolnoma zedinjene Slovenije — Slovenci l. 1945 niso mogli doseči, pa čeprav mnogim med njimi tedaj to ni bilo jasno. (Slično se je Slovincem zgodilo po prvi svetovni vojni, op. O.M.) Dobili so le vključitev v novo Jugoslavijo, zgubili pa so med drugim, Osvobodilno fronto samo in slovensko vojsko. Dolgoletni smoter sovjetizacije Jugoslavije ter maksimalni slovenski nacionalni smoter bi bila morda združljiva, če bi na koncu druge svetovne vojne prišlo do sovjetizacije vsaj še Italije in Avstrije. To pa se ni zgodilo. Tako je zaradi zunanjih in notranjih vzrokov splavala po vodi enkratna priložnost, ki se zanesljivo ne bo nikoli ponovila. Meja med dvema protiblokoma ter med dvema in pol vrstema političnih in gospodarskih sistemov je presekala »slovensko kulturni prostor« ter onemogočila Zedinjeno Slovenijo.

S to Beblerjevo analizo se popolnoma strinjam. Jugoslovanski in slovenski boljševisem torej nosita glavni del krivde, da zahodni zavezniški niso bili bolj dovzetni za zahteve Slovencev. Bebler ne vali krivde na tuje sile za izid, ki nas je pustil praznih rok. Tudi na Sovjete ne, ker so pač s svojo diplomacijo ravnali povsem racionalno in realpolitično. Pravi, da Sovjeti novi Jugoslaviji niso nič dolžni, Tito, Kardelj in drugi politični pribežniki v ZSSR pa so jim bili dolžni veliko.

Ker Sovjeti niso realni računali na od Avstrije in Italije pridobljenem ozemlju vzpostaviti svoje bodoče vojaške in politične postojanke, se tako niso s trdnjšim stališčem zavzemali za jugoslovanske zahteve, po drugi strani pa so se zahodni zavezniški bali širjenja »boljševiske kuge«, kot se je izrazil Churchill. Tako je po krivdi jugoslovanskega stalini-

zma »splavala po vodi enkratna prilika za vzpostavitev Zedinjene Slovenije«, kot pravi Bebler.

K svojim ugotovitvam dodaja Bebler še tole izrazito misel:

»Notranja protislovja niso bila edini razlog za vsaj delno neizvršitev devetih točk. Kar zadeva četrto točko, lahko ugotovimo poleg notranje neusklajenosti njen skrajni idealizem, utopizem, nacionalni romanticizem, voluntarizem ter nestvarno opredeljeno zmožnost vsaj enega od vseh subjektov. V nasprotju s trditvijo v prvem stavku četrte točke OF ni mogla preoblikovati slovenskega narodnega značaja ter si zaradi tega takega mandata ne bi smela dajati. Kvečjemu je lahko le delno in kratek čas svojega obstoja vplivala na njegovo spreminjanje. Tudi »slovenske ljudske množice« (drugi subjekt v točki 4) niso ustvarjale »novega lika aktivnega slovenstva«. Dejansko se nov značaj in lik ustvarjata pod vplivom zunanjih okoliščin, še posebej tako dramatičnih, kot so bili druga svetovna vojna, resna grožnja obstoja Slovencev kot naroda ter oborožen odpor.«

Zaključne misli

Po vsem razmišljanju o slovenskem narodnem značaju, o skupnem slovenskem kulturnem prostoru in o sedanji slovenski stvarnosti, ki je zbog socialistične politike samoupravljanja zapadla hudi gospodarski krizi, katera je bila tudi povod, da so najprej ekonomski pričeli kritično presojati režimsko modrost pri upravljanju državnega gospodarstva, pa so s tem odprli vrata skrutinizaciji partijske politike tudi na drugih področjih narodnega življenja, lahko z gotovostjo sklepamo, da se bo skrutiniziranje razširilo tudi na osebnosti posameznih komunističnih veljakov, ki trdovratno vztrajajo pri socialistični formuli, ki se je izkazala za porazno in neizvedljivo.

Jugoslovanski narodi stojijo pred veliko zgodovinsko odločitvijo. Ali se bo volja ljudstva uveljavila brez ponovnega krvoprelitja?

V K.D. sem že zapisal, da se je doma pričel evolucijski proces. Spoznavanje in priznavanje bivših revolucionarjev o neuspehih v povojnem razvoju njihove revolucije se lahko tolmači kot splošno razočaranje nad obetajočo bodočnostjo socialistične brezrazredne družbe, ki se sedaj zvija v gospodarski, moralni in kulturni krizi. Izhod iz te krize je pravzaprav samo eden: Popolna demokratizacija vsega narodnega življenja in odprava komunističnega enopartijskega monopola! Pred to odločitvijo danes stojijo jugoslovanski narodi. V njihovih rokah je torej njihova bodočnost.

Otmar Mauser

**Ameriška Domovina
je Vaš list!**

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

Ameriška Slovenska Katoliška Jednota

American Slovenian Catholic Union

Društvo SV. VIDA št. 25

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar; preds.: Joseph Baskovic; podpreds.: Joseph Hocevar; taj.: Albin Orehek, 18144 Lake Shore Blvd., tel. 481-1481; blag.: John Turek. Nadzorniki: Mary Hodnik, James Debevec, Stan Martincic; vratar: Frank A. Turek. Vodja atletike in mladinskih aktivnosti: Joseph Hocevar. Za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo ob 10:15 dopoldne pod cerkvijo sv. Vida. Mesečni asessment se prične pobirati pred sejo in tudi 25. januarja in 25. julija od 6. do 7. ure zvečer v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. V slučaju bolezni naj se bolnik javi tajniku, da dobi zdravniški list in karto.

Društvo SV. LOVRENCA št. 63

Duhovni vodja: Rev. Anthony Rebol; preds.: Joseph L. Fortuna; podpreds.: Isabelle Godec; taj.: Ralph Godec, 847 E. Hillsdale, tel. 524-5201; zapis.: Mary Ann Gray; blag. James T. Weir, 15052 Rochelle Dr., Maple Hts., OH 44137; nadzorniki: Anthony B. Lausche, Olga Gray, Virginia Fortuna; zastopnika za SND na E. 80. St.: Joseph Fortuna, Ralph Godec; zastopnika za SND na Maple Hts.: Joseph Fortuna in Ralph Godec; zastopnika za atletiko in »booster« klub: Joseph Fortuna in Ralph Godec. Zdravniki: Dr. Wm. Jeric in dr. F. Jeleric.

Seje so na 25.-ega v mesecu v Slov. nar. domu na E. 80. St. ob 7.30 zv. Novi člani sprejeti od rojstva do 60. leta starosti. Bolniški asessment je 65 centov na mesec in plačuje \$7 bolniške podpore na teden, če je član bolan 5 dni ali več. Rojaki in Nevburgi, pristopite v društvo sv. Lovrenca!

Društvo SV. ANE št. 150

Duhovni vodja: Rev. Anthony Rebol; preds.: Angela Winter; podpreds.: Helen Krofl; taj.: Josephine Winter, 3555 E. 80. St.; blag.: Laura Berdyck. Nadzornice: Anna Winter, Theresa Zupancic, Helen Krofl; zapis.: Katherine Zabak; zastopnica za SND na E. 80.: Laura Berdyck; zastopnica za SND na Maple Hts.: Helen Krofl; zastopnici za Federacijo: Angela Winter in Josephine Winter. Zdravniki: Vsi slovenski in družinski. Seje so vsaka prva sredo v mesecu ob 2.30 popoldne v šolski dvorani šole pri Sv. Lovrencu.

Društvo SV. MARIJE MAGDALENE št. 162

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar; preds.: Frances Nemanich; podpreds.: Anna Zakrajšek; taj.: Mary Ann Mott, 760 E. 212 St., Euclid, OH, tel. 531-4556; blag.: Betty Orehek; zapis.: Frances Novák; nadzornice: Frances Macerol, Josephine Gorencic in Mary Palcic; rediteljica: Rosalia Palcic; zastopnice za Ohio KSKJ Federacijo: Anna Zakrajšek, Frances Novak, Frances Nemanich; zdravniki: vsi slovenski zdravniki.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu, ob 1.30 pop. v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. Assessment se pobira 2-krat na leto in sicer na 25. jan. in 25. julija od 5.30 do 7. ure sv. v društveni sobi pri Sv. Vidu. Če je 25. dan meseca sobota, se pobira v petek, če je nedelja, pa se se pobira v ponedeljek.

Društvo SV. JOŽEFA št. 169

Duhovni vodja: Rev. Victor Tomc
Preds.: Eugene Kogovsek
Podpreds.: Anthony Tolar
Fin. tajnik: Anton Nemec, 708 E. 159 St., Cleveland, OH 44110, tel. 541-7243

Pomožna tajnica: Anica Nemec
Bol. taj.: Helena Nemec, 541-7243
Blag.: Jennie Tuma
Zapis.: Mary Okicki
Nadzorniki: Joseph Ferra, John Obat, Antonia Lamovec
Direktor za atletiko: John Obat, 481-6129

Dir. za ženske aktivnosti: Jennie Tuma
Vratar: Gary Kokotec
Zdravniki: dr. Maks Rak in vsi družinski zdravniki
Por. v angleščini: Helena Nemec
Por. v slovenščini: Dorothy Ferra
Seje se vršijo vsak tretji četrtek v mesecu ob 8. uri zv. v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Assesment se pobira pred sejo od 7.30 naprej in po vsaki seji, kakor tudi 25. vsak drugi mesec (jan., marec, maj, julij, sep. in nov.) ob šestih zvečer v Slov. domu na Holmes Ave. Če pade 25. dan na soboto ali nedeljo, pobiramo assessment naslednji ponedeljek.

Društvo sprejema člane od rojstva do 55. leta brez zdravniške preiskave ter odrasle do 70. leta za zavarovalnino od \$2,000 do \$40,000.

Društvo PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA št. 172

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar
Preds.: Ludmila Glavan
Podpreds.: Frank Kuhel
Tajnica: Draga Gostič, 19831 Locherie Ave., Euclid, O. 44119, tel. 531-5678

Blagajnik: Joseph Melaher
Zapisnikarica: Tanja Gostič
Revizorji: Joseph Lach, Bogomir Glavan, Draga Gostič ml.
Vratar: Štefan Marolt
Častna preds.: Theresa Lach
Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu in sicer: januar, marec, maj, julij, september in november, na domu predsednice na 13307 Puritas Ave. ob 7. zv.; februar, april, junij, avgust, oktober in december pa v Baragovem domu, 6304 St. Clair Ave., ob 7h zv. Pobiranje assessmenta pol ure prej.

Lodge OUR LADY OF FATIMA No. 255

Spiritual Adviser: Rev. John Kumse
President: Edward J. Furlich
Vice-pres.: Sally Jo Furlich
Secy.-treas.: Josephine Trunk, 17609 Schenely Ave., Cleveland, OH 44119, tel. 481-5004
Rec. Secy.: Connie Schulz
Auditors: Jackie Hanks, Connie Schulz
Womens & Youth Activities: Maureen Furlich
Men's Sports: Bob Schulz
Meetings: Second Wed. of the month at Pres.-Vice Pres. home, 18709 Kewanee Ave., at 6:30 p.m. Tel. 486-6264.
Physicians: All Slovene physicians in the greater Cleveland area.

Društvo KRISTUSA KRALJA št. 226

Duhovni vodja: Rev. Jože Božnar
Predsednik: Joseph F. Rigler, tel. 943-2306
Podpreds.: Mary Wolf-Noggy
Tajnik: Frank Šega, 2918 Emerald Lakes Blvd., Willoughby Hills, OH 44092, tel. 944-0020
Blagajničarka: Eva Verderber, tel. 481-1172
Zapisnikarica: Mary Šemen
Nadzorni odbor: Ivan Rigler, Louis Ferlinc, Anthony Rigler

Športni referent: Raymond Zak, tel. 526-3344

Direktor za mladinske aktivnosti: Judy Ryan
Zastopnica za Klub v SND: Angela Lube
Zastopnik za SND: Joseph F. Rigler

Vratar: Antonia Šega
Seje se vrše na drugo nedeljo v mesecu od februarja do decembra ob 12. uri. V januarju in decembru je začetek seje ob 2. uri. Vse seje se vršijo v Slovenskem narodnem domu, 6417 St. Clair Ave. Pobiranje assessmenta je pol ure pred sejo in takoj po seji.

KSKJ vam nudi mnogovrstno in najnovejšo, moderno zavarovanje in to pod najbolj ugodnimi pogoji. Za podrobnosti se z zaupanjem lahko obrnete na tajnika društva.

Slovenska Ženska Zveza Slovenian Women's Union

PODRUŽNICA št. 10

Duhovni vodja: Rev. Victor Tomc
Predsednica: Ann Kristoff
Podpreds.: Danielle Susel
Zapisnikarica: Ann Stefancic, 900 Rudyard Rd., Cleveland, OH 44110, tel. 531-7635

Taj.-blag.: Rosemary Susel
Nadzornici: Marie Gombach, Helen Suhý
Scholarship: Caroline Stefancic
Sunshine Comm.: Faye Moro in Joyce LaNassi
Zgodovinarica: Ann Stefancic
Sgt.-at-Arms: Alice Struna
Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu ob 1. uri pop. v Slovenskem Domu na Holmes Ave. in sicer v sledečih mesecih: Januar, marec, maj, junij, september, november in december.

PODRUŽNICA št. 14

Duh. vodja: Rev. Francis Paik
Predsednica: Martha Koren
Podpreds.: Mary Strazisar
Taj.-blag.: Donna Tomc, 2100 Apple Dr., Euclid, OH 44143
Zapisnikarica: Addie Humphreys
Nadzornice: Vera Bajec, Antoinette Zabukovec, Frances Plut
Poročevalka: Alice Kuhar
Zastopnice za SDD na Recher Ave.: Anna Cekada, Celeste Frolo, Donna Tomc
Zastopnici za Klub društev: Celeste Frolo, Lucille Korencic
Seje se vrše vsak prvi torek v mesecu ob 7.30 zvečer v SDD na Recher Ave.

PODRUŽNICA št. 25

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar
Preds.: Josephine Mohorcic
Taj.-blag.: Cirila Kermavner, 6610 Bliss Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 881-4798
Zapisnikarica: Janet Krivacic
Nadzornici: Mary Turk, Frances Kotnik
Seje se vrše vsak drugi torek v mesecu, ob 1.30 pop. v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. Assessment se pobira pol ure pred sejo, ter tudi 25. dan v mesecih januarja in julija, od 5.30 popoldne do 7. uri zvečer, prav tako v društveni sobi pri Sv. Vidu. Ako pride 25. dan na soboto, se pobira en dan prej, ako pride 25. dan na nedeljo, se pa pobira en dan pozneje.

Poročajte o društvenih in osebnih novicah v Ameriški Domovini!

PODRUŽNICA št. 41

Duh. vodja: Rev. Victor Tomc
Predsednica: Justine Girod
Podpreds.: Rose Pujzdar
Taj.-blag.: Justine Prhne, 1833 Kapel Dr., Euclid, OH 44117, tel. 261-8914
Zapisnikarica: Cecelia Wolf
Nadzornici: Rose Pujzdar, Justine Girod
Poročevalki: Cecelia Wolf, Justine Girod
Meetings the 3rd Tuesday in March, June, September and November at the Slovenian Workman's Home on Waterloo Road.

PODRUŽNICA št. 47

Duhovni vodja: Rev. Anthony Rebol
Predsednica: Mary Mundson
Podpreds.: Olga Dorchak
Taj.-blag.: Mary Taucher, 15604 Shirley Ave., Maple Hts., OH 44137, tel. 663-6957
Zapisnikarica: Jennie Praznik
Nadzornici: Anna Harsh, Elsie Lovrencic
Zastopnici za vse SND: Jennie Gerk in Mary Taucher
Seje: Druga nedelja v mesecih marca in septembra, ob 1. pop. V mesecih maja in decembra pa na prvi nedelji, ob 1. pop., v Slovenskem domu, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., Ohio.

BRANCH No. 50

President: Ann J. Tercek
Vice-pres.: Dorothyann Winter
Secy.-treas.: Irene S. Jagodnik, 6786 Metro Park Dr., Cleveland, OH 44143, tel. 442-0647
Rec. Secy.: Ann Winter
Auditors: Anne Ryavec, Helen Petsche
Sentinel: Stella Baum
Reporter: Vera Sebenik
Meetings are held every 3rd Tuesday of the month except July, August and December, at 7:30 p.m. at the Euclid Public Library, 681 E. 222 St. Guests welcome.

Ameriška Dobrodelna Zveza American Mutual Life Association

Društvo SV ANE št. 4

Predsednica: Antoinette Malnar
Podpreds.: Ann Zak
Tajnica: Marie Orazem, 20673 Lake Shore Blvd., Euclid, OH 44123, tel. 486-2735
Blagajničarka: Josephine Orazem Ambrosic
Zapisnikarica: Frances Novak
Nadzornice: Frances Kotnik, Frances Macerol, Josephine Mohorcic
Mladinske aktivnosti: Nettie Malnar
Poročevalka: Frances Kotnik
Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu ob 1. uri pop. v društveni sobi pri Sv. Vidu na E. 62. cesti in Glass Ave. Za preglede novih članov pristojni vsi slovenski zdravniki

Društvo NAPREDNI SLOVENCİ št. 5

Predsednik: Frank Stefe; podpreds.: John Nestor; taj.-blag.: Frances Stefe, 1482 Dille Rd., Euclid, OH 44117, tel. 531-6109; zapisnikar: Harold Telich; nadzorniki: Mark S. Telich, dr. Joseph Chrzanowski DDS, Edward Pecjak; mlad. koordinator Mark S. Telich. Društvo zboruje vsako 3. nedeljo v mesecu marcu, juniju, oktobru in decembru na domu tajnice, 1482 Dille Rd., ob 10. dop. Za preglede novih članov vsi zdravniki, priznani od ADZ.

Društvo SLOVENSKI DOM št. 6

President: Joseph G. Petric
Vice President: Marie Hosta
Secretary:

Treasurer: Virginia Kotnik
Rec. Secy.: Anne Cecelic
Auditors: Jean Fabian, Caroline Lokar, Louise Fabec
Youth Coordinator: Joseph G. Petric
Medical Examiner: Dr. Anthony Spech
Meetings: Second Tuesday of the month, 7:30 p.m., at the Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid, Ohio

Društvo NOVI DOM št. 7

Predsednik: Anton Švigelj
Podpreds.: Anton Škerl
Tajnik-blagajnik: Franc Kovačič, 1072 E. 74 St., Cleveland, OH 44103, tel. 431-7472
Zapis.: Jennie Antloga
Nadzorniki: Jože Gabrič, Gabriel Mazi, Ana Mihelich
Zdravnik: Vsak po zakonu priznani zdravnik v Ohio
Seje: Prva nedelja v mesecu, ob 10. dop., na domu tajnika.

Društvo KRAS št. 8

Preds.: Vida Zak
Podpreds.: Mary Price
Tajnik: Anton M. Lavriša, 18975 Villaview Rd., Cleveland, OH 44119
Blag.: Sophie Matuch
Zapis.: Jennie Kapel
Nadzorniki: Joe Ferra, Pauline Skrabec, Mary Kobal
Mlad. odbor: Joseph Skrabec
Seje: Drugi četrtek v mesecu ob 7. zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Društvo CLEVELAND št. 9

Preds.: Albert Amigoni
Podpreds.: Stanley Zihert
Tajnik: Andrew Champa, 1874 E. 225 St., Euclid, OH 44117, tel. 481-6437
Blagajnik: Robert Menart
Zapisnikar: Ronald Zarnick
Nadzorniki: Frank Ahlin, Mary Champa, Tim Dybinski
Koordinator mladinskih aktivnosti: Albert Amigoni
Zdravniki: Vsi slovenski zdravniki

Seje: Vsaka prva nedelja v mesecu v uradu ADZ, 19424 S. Waterloo Rd., ob 10. uri dop.

Društvo DANICA št. 11

President: Louise Graham
Vice-Pres.: Julie Zak
Secretary: Mimi Turk, 23790 Effingham Blvd., Euclid, OH 44117
Treasurer: Mimi Turk
Rec. Secy.: Mary Hrovat
Auditors: Josephine Trunk, Jane Berkopek
Medical Examiner: Dr. A. Spech
Meetings: Second Tuesday of the month, 2 p.m., AMLA Home Office, 19424 S. Waterloo Rd.

Društvo RIBNICA št. 12

Preds.: Louis M. Šilc
Podpreds.: John Cendol
Taj.-blag.: Carole A. Czeck, 988 Talmadge Rd., Wickliffe, O. 44092 tel. 944-7965
Zapisnikarica: Gila Ilacqua
Nadzorniki: Frances Tavzel, John Cendol, Gina Ilacqua
Seje v 1987 bodo ob 2. pop. 26. aprila, 19. julija, 18. oktobra in 20. decembra, na domu preds. 30417 Oakdale Rd., Willoughby, O. 44094.
Zastopniki: Klub društev — John Cendol; Slov. nar. dom — John Cen-

(Dalje na str. 8)

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

(Nadaljevanje s str. 7)

dol, Frances Tavzel; SDD, Recher Ave. — Gina Ilacqua, Louis Šilc; Slov. dom za ostarele — Louis Šilc, Frances Modic, Carole Czeck; Slov. Čitalnica — Frances Tavzel.

Društvo COLLINWOODSKE SLOVENKE št. 22

Preds.: Stefie Konclija; podpreds.: Tina Collins; taj.-blag.: Frank Konclija, 1354 Clearaire Rd., Cleveland, OH 44110; tel. 481-6955 zapis.: Stephanie Dagg; nadzornice: Tina Collins, Joyce Segulin, Millie Novak; zdravnik: vsi slovenski zdravniki; seje: seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 6. uri zv. v spodnji društveni sobi Slov. doma na Holmes Ave.

Društvo KRALJICA MIRU št. 24

Preds.: Agnes Zagar; podpreds.: Ann Perko; tajnica: Alice Arko, 3562 E. 80. St., Cleveland, OH 44105, tel. 341-7540; blag.: Agnes Zagar; zapis.: Mary Prosen; nadzornice: Dolores Hrovat, Mary Prosen, Mary Sever. Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1.30 pop. v Slov. nar. domu na E. 80. St.

Društvo SV. CECILJA št. 37

Preds.: Nettie Zarnick; podpreds.: Anna Šilc, taj.-blag.: Jean McNeill, 6808 Bonna Ave., Cleveland, OH 44103; zapis.: Marie Bond; nadzornice: Frances Stepic, Anna Ribic; zdravnik: vsi slovenski Seje so vsaki prvi torek v mesecu ob 1.30 pop. v šoli sv. Vida.

Društvo MARTHA WASHINGTON št. 38

President: Terry Hocevar
Vice-President: Rose Zalneratis
Secy.-Treas.: Bertha Richter, 19171 Lake Shore Blvd., 692-1793
Rec. Secretary: Carol Lesiak
Auditors: Frances Primosch, Josephine Cimperman, Jane Royce
Fraternal Affairs Rep.: Joanne Fordyce.
Meetings: Third Tuesday in Jan., April, June, Nov. (Additional meetings as scheduled.)

Oltarna društva Altar Societies

OLTARNO DRUŠTVO fare Sv. Vida

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar; častna preds.: Mary Marinko; preds.: Amalija Košnik, podpreds.: Frances Novak; taj.-blag.: Kristina Rihtar, 990 E. 63 St., tel. 391-6545; zapisnikarica v slovenščini: Gabriela Kuhel; zapisnikarica v angleščini: Mary Turk; rediteljica: Ivanka Pretnar; nadzornice: Frances Kotnik in Ann Brinovec.

Vsak četrtek ob 6.30 zvečer ima društvo uro molitve, vsako prvo nedeljo skupno sv. obhajilo pri osmi sv. maši, ob 1.30 popoldne pa seja v društveni sobi farne dvorane pri Sv. Vidu.

OLTARNO DRUŠTVO fare Marije Vnebovzete

Duhovni vodja: Rev. Victor Tomc; predsednica: Pavla Adamič; podpredsednica: Maria Ribic; tajnica in blagajničarka: Rose Bavec, 18228 Marcella Rd., tel. 531-6167; zapisnikarica: Ivanka Kete; nadzornice: Tončka Urankar, Mary Podlogar, Amelia Gad. Skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri 8. sv. maši. Isti dan popoldne ob 1.30 uri molitvena ura, po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

Društvo Najsv. Imena Holy Name Society

DRUŠTVO NAJSVETEJŠEGA IMENA FARE SV. VIDA

Duh. vodja: Rev. Jože Božnar
Predsednik: Charles Winter
Podpredsednik: Emil Goršek
Vice President (Eng.): John Hocevar
Tajnik: Joe Hocevar, 1172 Addison Rd., Cleveland, OH 44103
Zapisnikar: Joseph Cimperman
Blagajnik: Anton Oblak
Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8. sv. maši.
Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

HOLY NAME SOCIETY of St. Mary Parish

Spiritual Director: Rev. Victor N. Tomc
President: Mike Pozun
Vice Pres.: Dennis Susnik
Slov. Vice Pres.: Rudi Knez
Secretary: Dominic Gorshe
Treasurer: Art Eberman, 16301 Sanford Ave., Cleveland, OH 44110, tel. 531-7184
Sick and Vigil Chmn.: Frank Sluga
Program Chairman: Frank Zernic
Corres. Sec.: Louis Jeseck
Marshall: Bill Kozak
Social Apostolate: Ed Kocin
Retreat Chmn.: Joseph Sajovic

Catholic Order of Foresters

BARAGA COURT No. 1317

Spiritual Director: Rev. Joseph Božnar
Chief Ranger: Rudolph A. Massera
Vice Chief Ranger: Charles F. Kikel
Past Chief Ranger: John J. Hocevar
Recording Secretary: Alphonse A. Germ
Financial Secretary: Anthony J. Urbas, 1226 Norwood Rd., tel. 881-1031
Treasurer: John J. Hocevar
Trustees: Albert Marolt, Dr. Anthony F. Spech, Joseph C. Saver
Youth Director: Angelo M. Vogrig
Visitor of Sick: Joseph C. Saver
Field Representative - Frank J. Prijatelj, 845-4440
Meetings held the 3rd Friday of each month, Social Room, St. Vitus Auditorium, at 8.00 p.m.

ST. MARY'S COURT No. 1640

Spiritual Director: Rev. Victor N. Tomc
Chief Ranger: Alan Spilar
Vice-Chief Ranger: Virginia Trepal
Past Chief Ranger: Hank Skrabec
Recording Sec.: Dorothy Urankar
Financial Sec.: John Spilar, 715 E. 159 St., 681-2119
Treasurer: Vicky Skrabec
Youth Director: John Osredkar
Trustees: Gerri White, Harold White, Kathy Spilar
Sentinel: Hank Skrabec
Field Representative: Alan Spilar, tel. 951-9775
Meetings are held every third Sunday in St. Mary Study Club Room.

Slovenski narodni domovi

Slovenian National Homes

FEDERATION OF SLOVENIAN NATIONAL HOMES

President: Charles Ipavec
1st Vice-Pres.: Joseph Petric Jr.
2nd Vice-Pres.: Tom Meljac
Secretary-Treasurer: Bill Jansa, 20251 Ball Ave., Euclid, OH 44123 — tel. 481-0124
Corresponding Sec.: Pauline Stepic
Recording Sec.: Robert Kastelic
Executive Sec.: Frank Mahnic
Auditors: Steve Shimits, Dan Pavsek, Sr., Stephanie Pultz
Historian: Ella Samanich
Legal Counsel: Charles Ipavec

SLOVENSKI NARODNI DOM 6409 St. Clair Avenue

President: Edward Kenik
Vice Pres.: June Price
Sec'y-Treas.: John N. Perencevic
Recording Secretary: Julia Pirc
Legal Advisor: Charles Ipavec

Auditing Committee:

Ann Marie Zak, Antonia Zagar, Ann Opeka, Sophia Opeka

House Committee:

Edward Bradach, Mary Batis, John E. Leonard, Frank Stefe, Anthony J. Tomse, John Vatovec, Daniel Shimrak, Don Mausser, John Trinko, Stanley Frank.

Ways and Means Committee:

Frances Tavcar, Jean Krizman
Alternate: Tom Slak

Meetings every second Tuesday of the month in Room No. 1, Old Building, 7:30 p.m.

Office hours: 11 a.m. to 3 p.m.
Tel. 361-5115

SLOVENIAN HOME 15810 Holmes Ave.

President: Daniel L. Pavsek
Vice Pres.: Roy Sankovic
Rec. Secy.: Charlotte Ferra
Fin. Secy.: Frank Ferra
Treasurer: Ray Sterle
Auditors: Ray Sterle, Mary Podlogar, Chuck Femec
House Comm.: John Jackson, John Hozian, John Kolavich
Club Room Mgr.: John and Alba Plutt

Federation Reps.: Chuck Femec, Al Marn, Dan Pavsek
Other directors: Jane Hozian, Al Marn, Jim Krann, John Habat, Tom McNulty, Frank Podlogar, Bob Ryan.

Meetings for Directors every fourth Monday of the month at 7:30 p.m.

SLOVENIAN WORKMEN'S HOME 15335 Waterloo Road

President: Anthony Sturm
1st Vice-Pres.: Steve Shimits
2nd Vice-Pres.: Mary Dolsak
Secretary: Millie Bradac
Treasurer: Frank Bittenc
Rec. & Corr. Sec.: Cecelia Wolf
Legal Advisor: John Prince

Auditors: Frank Bittenc, Cecelia Wolf, Steve Shimits, Luka Mejak; alternate Helen Sturm

House Comm.: Tony Silc, Frank Koss, Helen Sturm, John Vivic, Ernest Tibjash, Stanley Grk, Frank Slejko, Luka Mejak, Frank Sadar; alternate Catherine Vivic

Reps. to Fed. of Slov. Natl. Homes: S. Shimits, Mary Dolsak, Frank Koss; alternate Millie Bradac
Office hours: Mon., Wed., and Fri. 7 to 9 p.m. or by appointment.
Phone 481-5378 or 481-0047.

SLOVENIAN SOCIETY HOME 20713 Recher Avenue, Euclid, OH

President: Max Kobal
Vice-Pres.: George Carson
Secretary: Elmer Nachtigal
Treasurer: William Frank
Rec. Sec.: Rose Mary Toth
Auditing Comm.: Al Novinc (Ch.), Walter Frank, Frank Cesen
House Comm.: Joseph Petric (Ch.), Edward Koren, Ed Novak
Membership: William Kovach, Josephine Trunk, William Jansa
Sgt.-at-arms: Harry Yanchar

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV 6818 Denison Ave., Cleveland, OH

Predsednik: Joseph Klinec
Podpredsednik: Ken Ivancic
Blagajnik: Joseph Pultz
Zapisnikar: Edward Stepic
Finančna tajnica: Pauline Stepic
Nadzorniki: Stephanie Pultz, Theresa Stefanik, Elaine Saxby
Seje vsak tretji petek v mesecu ob pol 8. ure zvečer.

SLOVENSKI NARODNI DOM 5050 Stanley Ave., Maple Hts., O.

Predsednik: Frank Urbancic
Podpreds.: Lud Hrovat
Tajnik: Tom Meljač, 7030 Shaner Dr., Walton Hills, OH 44146, tel. 439-8888

Blagajničarka: Millie Lipnos
Zapisnikarica: Marjorie Church
Nadzorniki: Frank Urbancic, Anton Kaplan

Odborniki: Louis Champa, Al Lipnos, Frank Hrovat, Louis Ferfolia, Bob Habjan, Martin Planisek, William Ponikvar, Anton Kaplan

Seje vsak četrti torek v mesecu ob 7.30 zvečer, v SND, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., OH; tel. 662-9731

Upravni odbor korporacije BARAGOV DOM, 6304 St. Clair Ave

Predsednik: Stanko Vidmar
Podpreds.: Vinko Rožman
Tajnik: Jože Melaher
Blagajnik: Anton Oblak
Gospodar: Frank Tominc
Social Club: Janez Žakelj
Nadzorni odbor: France Šega, Lojze Bajc, Jernej Slak
Odborniki: Anton Meglič, Franc Kamin, Anica Kurbus, Feliks Kurbus, Anton Lavriša, Ferdo Sečnik, Maks Eršte, Janez Košir, Jože Dovjak

in tudi zastopniki organizacij, ki prostore uporabljajo.

Dom ima prostore za razne prireditve: partije, pogrebščine in ohceti. V domu je Slovenska pisarna in knjižnica. Telefonska št.: 881-9617

SLOVENSKA PRISTAVA, Inc.

Duhovni vodja: č.g. Viktor Tomc
Predsednik: Dr. Mate Roesmann
I. podpreds.: Frank Lovšin
II. podpreds.: Lojze Mohar
Tajnik: Stane Mrva, 3014 Rockefeller Rd., Willoughby Hills, OH 44092, tel. 943-1442

Blagajničarka: Marija Leben
Zapisnikar: Vitko Slemc
Nadzorni odbor: Inž. Franček Gorenšek, John Hočevan, Peter Osenar

Razsodišče: Inž. Ivan Berlec, Frank Kovačič, Frank Urankar
Slovenska šola sv. Vida: Ivan Zakrajšek

Slovenska šola Marije Vnebovzete: Valentin Ribič, Gabriel Mazi

S.N.P.J. FARM, Heath Road Ladies Auxiliary

Acting President: Wilma Tibjash
Recording Sec.: Jennie Kapel
Financial Sec.: Vida Zak, 1865 Sagamore Dr., Euclid, OH 44117, Tel. 481-6247
Auditors: Betty Rotar, Rose Mary Toth, Karen Alich

Upokojenski klubi Pensioner's Clubs

FEDERATION OF AMERICAN SLOVENIAN PENSIONERS CLUBS

President: John Taucher
Vice-Pres.: Frank Cesen, Jr.
Secretary: Mae Fabec
Treasurer: Joe Ferra
Rec. Sec.: Louis Jartz
Auditors: Tony Mrak, Henry Kersman, Frank Fabec
Meetings every three months at alternate Slovenian homes, at 1 o'clock, the months of March, June, September and December.

KLUB SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za St. Clairsko okrožje

Predsednica: Margaret Kaus
I. podpreds.: John Škrabec
II. podpreds.: Frances Kotnik
Tajnik-blagajnik: Stanley Frank, 5919 Prosser Ave., Cleveland, O., 44103, tel. 391-9761

Zapisnikarica: Janet Krivacic
Nadzorni odbor: Jewel Karplinski, Hattie Gorgan, Nettie Malnar
Odbor za potovanja: Margaret Kaus

Sestanki se vrše vsak tretji četrtek v mesecu ob 1.30 p.m. v spodnji dvorani Slov. nar. doma na St. Clairju.

SLOVENIAN PENSIONERS CLUB of Euclid, Ohio

President: Frank Cesen
1st Vice-Pres.: John Kausek
2nd Vice-Pres.: Ann Mrak
Rec. Sec.: Helen Levstick
Fin. Sec.: Ray Bradac
Treasurer: Emma Cesen
Auditors: Mae Fabec, Caroline Lokar, Josephine Trunk

Meetings are held on the first Wednesday of every month, beginning at 1 o'clock, at the Slovenian Society Home on Recher Ave.

CLUB OF RETIRED SLOVENES OF HOLMES AVENUE

Hon. Pres.: Joe Ferra
President: Gus Petelinkar
Vice Pres.: John Habat
Rec. Secy.: Louise Kupec
Fin. Secy.: Mary Lavrich, 960 E. 232 St., Euclid, OH 44123, Tel. 732-7529

Auditors: Christine Bolden, Mary Gornik, Ann Grzybowski
Federation Reps.: Gus Petelinkar, Frank Fabec, Mae Fabec, Henry Kersman, Emily Kersman; Alternate: Frank Urankar

Sergeant-at-Arms: Alice Struna
Reporter: Joseph Gornick
Sunshine Chairlady: Mary Volcansek, Tel. 531-8697

Meetings are held every 2nd Wednesday of the month at 1 p.m. at the Slovenian Home on Holmes Ave.

Ali je tudi Vaše društvo
zastopano v našem
Imeniku društev?

AMERIŠKA DOMOVINA
druži Slovence
po vsem svetu!